

INTER NOS

LIST UČENIKA GIMNAZIJE A. G. MATOŠA ĐAKOVO

BROJ 13, 2024

GIMNAZIJALCI OBILJEŽILI PROJEKT "MAMA BUDI ZDRAVA"

Gimnazijalci i ove godine na Interliberu
Četvrti humanitarni Gimba kviz
Gimnazijalka ilustrirala slikovnicu Sunčane Škrinjarić

Podlistak:

Gimnazijski novinarski vez

Program Liter - Art - Ure

2 INTER NOS UVODNIK

Dragi čitatelji,
i ove godine u svojim rukama držite Inter nos. Kako je prošlogodišnji Inter nos izazvao mnoga oduševljenja i puno pozitivnih komentara i ove godine ponovno se okupila grupa mladih entuzijasta. Bili smo vrijedni i trudili smo se popratiti što se događalo u školi, ali i izvan nje. Ovim novinama želimo vam prenijeti što više informacija o događajima u našoj školi, brojnim projektima, natjecanjima na kojima su sudjelovali učenici, rezultatima matura, fakultetima koje najviše upisuju naši učenici te mnogo toga o našim profesorima, ali i učenicima. Ponovno smo odlučili ići na Lidrano kako bismo predstavili ovaj broj Inter nosa. Također, u ovom broju saznat ćete nešto više o našim bivšim učenicima koji se profesionalno bave novinarstvom.

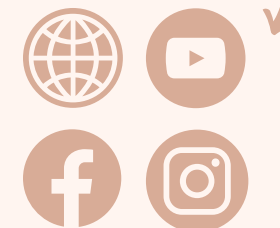
Sve su to vrsna novinarska pera koja su radila ili još uvijek rade u najpoznatijim hrvatskim medijima. Tijekom prvoga polugodišta naši su novinari vodili intervjue s onim „pravim“ novinarima. Saznali smo puno toga o njima i njihovom poslovnom uspjehu nakon gimnazije, ali i dobili puno korisnih savjeta.

Za kraj želim zahvaliti svim novinarima koji su svojim trudom, radom i kreativnošću doprinijeli kako bi one bile što bolje i uspješnije. Također i profesoru Miri Šoli koji nam je i ove godine pomogao oko svakog novinarskog problema. Naravno, i svim učenicima i profesorima koji su bili dio ovih novina. Nadam se da će vam se svidjeti ono što smo vam priredili u ovogodišnjem Inter nosu i da ćete uživati u čitanju kao što smo mi uživali u pisanju i dizajniranju.

Marta Jaman, 4. b

Klikni ovdje

INTER NOS - LIST UČENIKA GIMNAZIJE A. G. MATOŠA BROJ 13
VELJAČA 2024.

IZDAVAČ: Gimnazija A. G. Matoša Vijenac kardinala A. Stepinea 11, 31400 Đakovo

ZA IZDAVAČA: RAVNATELJ: Zlatko Mrkić, prof.

GLAVNA UREDNICA: Marta Jaman, 4. b

ZAMJENICA GLAVNE UREDNICE: Anja Lončar, 4. b

GRAFIČKA PRIPREMA: Petra Majstorović, 4. b, Sanja Hes 4. c, Ana Vukadin, 4. c, Ena Mandarić, 4. c

NOVINARI: Manuela Dorić, 4. c, Lea Dujmović, 3. c, Marta Koprčina, 2. c, Ines Logara, 4. b, Petra Majstorović, 4. b, Laura Mitar, 4. c, Nika Sabljčić, 4. c, Lora Šakota, 4. b, Dino Tribuljak, 4. b, Vanesa Vaci, 4. c

VODITELJ NOVINARSKE GRUPE: Miro Šola, prof.

OČUVANJE SLAVONSKE BAŠTINE

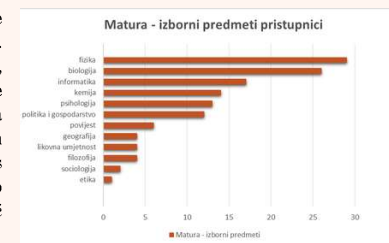
Sredinom prosinca održana je likovna radionica u knjižnici naše škole. Voditeljica radionice bila je Ljubica Pilipović iz Udruge „Šokačka grana“ iz Osijeka. Ova radionica dio je projekta „Šokački suvenir u Osijeku“ kojega provodi spomenuta udruga s ciljem očuvanja nematerijalne i materijalne baštine na slavonskim prostorima. Dvadesetak učenika zajedno s profesoricom Viktorijom Krbavac, izrađivalo je čestitke tehnikom veza po papiru, primjenjujući tradicijsku rukotvornu tehniku. Proučavali su šokačku tradiciju odnosno nematerijalnu baštinu te tradicijsku kulturu Šokaca s područja cijele Slavonije, Baranje i Srijema. Svi sudionici radionice uspješno su svladali tu tehniku, a njihove radove moći ćemo vidjeti na izložbi u holu škole. Izložbu će prirediti prof. likovne umjetnosti Ana Dragić.

Laura Mitar, 4. c

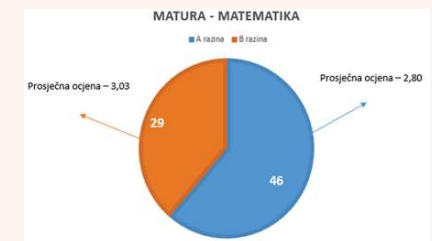
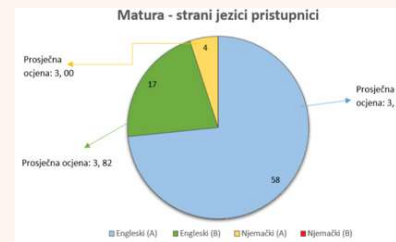

ĐAKOVAČKI GIMNAZIJALCI IZNAD HRVATSKOG PROSJEKA

Školske godine 2022/23. državnoj maturi ukupno je pristupilo 75 učenika Gimnazije A. G. Matoša. Hrvatski jezik po prvi puta nema osnovnu i višu razinu, a prosječni postotak naših učenika je 69,53 %, dok je njihova prosječna ocjena 3,59. Prosječna ocjena na razini države nešto je niža, 3,10. Analize ostalih obaveznih i izbornih predmeta, te njihove usporedbe s državnim prosjekom pročitajte u nastavku. Do podataka smo došli uz pomoć prof. Barbare Horvatović Krstevski, koordinatore Državne mature.

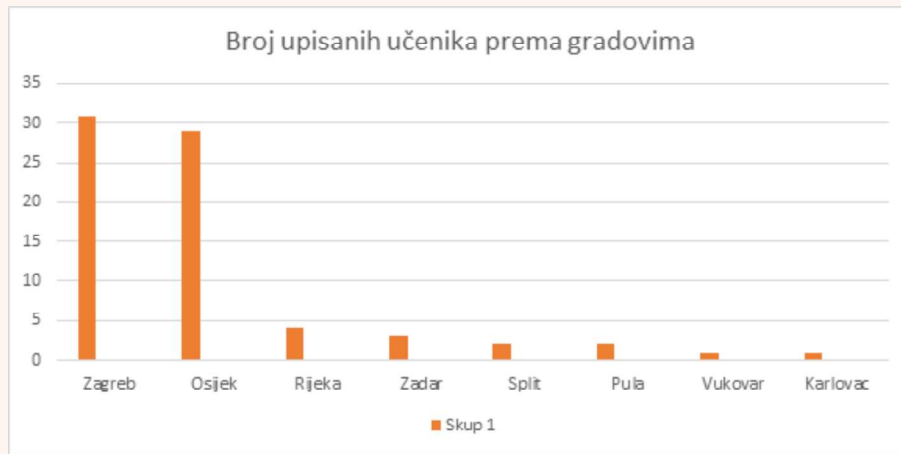

Na državnoj maturi iz fizike prosječni postotak bio je 38,10 %, a prosječna ocjena 2,03. Prosječni postotak na biologiji bio je 54,23 %, a prosječna ocjena 2,73. Na informatici prosječan postotak bio je 52 %, a ocjena 2,94. Prosječni postotak psihologije bio je 55,27 %, a ocjena 2,77. Politika i gospodarstvo bilježi prosječni postotak od 45,13 %, a ocjenu 2,33. Najvišu prosječnu ocjenu od svih izbornih predmeta imala je povijest, sa ocjenom 3,33 i prosječnim postotkom od 66,67 %. Prosječni postotak geografije bio je 51,50 %, a ocjena 2,75. Likovna umjetnost, kemija i sociologija bilježe istu prosječnu ocjenu koja iznosi 2,50. Kemija bilježi prosječni postotak 47,24 %, likovni 57,07 %, a sociologija 51,25 %. Filozofija i etika imaju istu prosječnu ocjenu 2,00, koja je ujedno i najniža ocjena od svih predmeta, uz prosječne postotke filozofije 28,04 %, a etike 36,54 %.

Prosječni postotak A razine bio je 51,23 %, a B razine 56,29 %. Državni prosjek na A razini bio je 2,80, a na B razini 2,30. Prosječna ocjena naših učenika viša je od državnog prosjeka na B razini, a na A razini je ista. Prosječni postotak engleskog jezika na A razini bio je 80,15 %, a B razine 76,78 %. Što se tiče njemačkog jezika učenici su pristupili samo A razini gdje su ostvarili prosječni postotak od 65,88 %. Što se tiče usporedbe s državnim prosjekom na A razini engleskog jezika prosječna ocjena iznosi 3,80, a prosjek naših učenika je viši. Ista situacija je i sa B razinom gdje je prosječna državna ocjena 2,80. Viša razina njemačkog jezika poklapa se s državnim prosječnom ocjenom.

OSJEČKO SVEUČILIŠTE SVE ZANIMLJIVIJE ĐAKOVČANIMA

Najviše naših bivših učenika svoje školovanje nastavilo je u Zagrebu pa zatim u Osijeku. Samo po jedan učenik upisan je na Veleučilište "Lavoslav Ružička" u Vukovaru i Veleučilište u Karlovcu.

Na Sveučilištu Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku najveći broj učenika odabrao je građevinarstvo, a Sveučilište u Zagrebu bilježi najviše upisanih na kineziologiju. Oni koji su se odlčili za Zagreb većinom su upisali Sveučilište, dok se po jedan učenik odlučio za Hrvatsko katoličko sveučilište i Zdravstveno veleučilište.

"122. BRIGADA HV" DOKUMENTARAC ZLATKA MESIĆA - DA SE NIKAD NE ZABORAVI!

Dana 15. rujna u Hrvatskom domu kulture održana je 32. obljetnica prvog bojnog djelovanja Druge đakovačke bojne 107. brigade Zbora narodne garde.

Ova legendarna slavonska brigada Hrvatske vojske osnovana je 26. rujna 1991. u Đakovu, a tijekom svoga ratnoga puta odlikovana je Redom Nikole Šubića Zrinskog u čast njezinim pripadnicima za iskazano junaštvo tijekom Domovinskoga rata. Po svojoj unutarnjoj organizaciji 122. brigada imala je četiri pješačke bojne te ostale prateće postrojbe. Kroz brigadu je prošlo 4.500 branitelja, nažalost, zabilježila je 53 poginula, a 297 ih je ranjeno. Učenici gimnazije također su sudjelovali u obilježavanju ove svečanosti. Na početku svečanosti otvorena je izložba ratnih fotografija 122. brigade HV-a koju je otvorio ministar Hrvatskih branitelja Tomo Medved.

Prije projekcije dokumentarnoga filma predstavljena je Himna 122. brigade HV-a Đakovo koju je uglazbio Tomislav Radičević, otpjevao Zdravko Carević, a spot snimio Mario Šulina. Himna je premijerno prikazana prije dvije godine na 30. obljetnici. Nakon toga, učenici su pogledali dokumentarni film „122. BRIGADA HV ĐAKOVO“ u režiji Zlatka Mesića. U dokumentarnom filmu, sjećanjima samih sudionika i fotografijama prikazan je ratni put đakovačke 122. brigade Hrvatske vojske. Zlatko Mesić dosada je snimio tri filma s tematikom Domovinskoga rata. Prvi je „Vukovarom obilježeni“, drugi je „122 brigada HV“, a treći „Kota 122“.

Za naše novine, autor filma Zlatko Mesić, rekao je: "Izuzetno sam ponosan što su moji sugrađani mogli vidjeti dio povijesti Đakova, Slavonije i Baranje za vrijeme Domovinskog rata. Tih godina i ja sam bio kao ratni reporter - snimatelj i sudionik svih tih događanja. Ovaj film je zahvala svima onima koji su na bilo koji način dali doprinos stvaranju samostalne i suverene Republike Hrvatske."

PROGRAM LITER-ART-URE

U okviru Mjeseca hrvatske knjige 13. studenog 2023. godine u Gimnaziji A. G. Matoša održano je predavanje o knjigama. Predavanje su održali Stanislav i Ana Marija Habjan. Stanislav je multimedijski umjetnik, pisac i dizajner, a Ana Marija je scenaristica i redateljica. Liter-art-ura naziv je edukativnog programa koji se može pročitati i kao sat za umjetnost vezanu uz literaturu. Program je bio sačinjen od predavanja Noškolski sat o knjigama i od radionice knjižnih uveza. Oba dijela imala su cilj potaknuti osobni i autorski pristup književnosti „na prepoznavanje i osjećanje knjige kao jedinstvenog i osnovnog medija prijenosa naše stvarne mašte i osjećaja, istinskog iskustva duše“.

Predavači su naveli pet primjera izabranih pisaca iz povijesti svjetske i hrvatske književnosti koji su primjer osobne knjige: Dante Alighieri, Vladimir Majakovski, Antun Gustav Matoš, Vlado Kristl, Olja Savičević Ivančević. Radionica književnog uveza potiče i educira polaznike da sami oblikuju svoju knjigu – od načina preklopa arka, jednostavnog uveza, oblika i dizajna korica do vrsta otisaka kojim se naslovnica knjige može imenovati. Usvajanje praktičnih načina uveza može biti kreativan proces tijekom kojeg polaznici ostvaruju svoju prvu, pravu, osobnu knjigu. Zadatak im je samo ispuniti ju tekстом.

Nika Sabljčić, 4. c

KOCKANJE I NOVE TEHNOLOGIJE NOVI PROBLEM

Ovisnosti o drogama i alkoholu problemi su koji muče svako društvo već godinama. Novе ovisnosti sve brže ovladavaju mladim ljudima te se o njima sve više govori i ukazuje kao na problem, a takve su danas ovisnosti o kockanju i novim tehnologijama.

Upravo su to bile teme radionice koja je u petak, 8. prosinca održana u đakovačkoj gimnaziji. Radionicu pod nazivom „Ovisnosti o alkoholu, kockanju i novim tehnologijama“ organizirao je Nastavni zavod za javno zdravstvo Osječko-baranjske županije. Radionica je održana u okviru projekta „Prevenција ovisnosti o alkoholu, kockanju i novim tehnologijama“ na području Osječko-baranjske županije. Vrlo zanimljivo i poučno predavanje održao je Vlatko Rotim, dr. med. spec. psihijatrije. Radionica je organizirana za učenice i učenike prvih i drugih razreda, najugroženije populacije ovih ovisnosti.

Marta Koprčina, 2. c

udruga CroAI u našoj školi

KAKO POSTATI USPJEŠAN U POSLU?

U okviru programa edukacije „Herojske priče“, u četvrtak 30. studenoga, naša škola imala je priliku ugostiti zanimljivog mladog predavača Ivana Đurčevića, koji je već s tridesetak godina postao *Account Manager* za Edukacijsku industriju na prostorima Hrvatske, Slovenije, BiH i Albanije.

Hrvatska udruga za umjetnu inteligenciju CroAI osmislila je i provodi program edukacije „Herojske priče“. Kao pokretačku snagu ove inicijative odabrali su uspješne pojedince koji s učenicima dijele svoje priče i vrijedne lekcije. Ivan je svojom pričom o putovanju od završetka srednje škole do današnje pozicije zainteresirao učenike 3. a, 3. c i 4. a koji su sudjelovali na ovom predavanju. Podijelio je s njima svoja iskustva studiranja, rada u velikim firmama kao što su Mastercard, 3M i Microsoft, ali i ona vezana uz privatno poduzetništvo. Otvoreno i iskreno im je svojim primjerom pokušao pokazati da, vođeni znanjem, željom i vjerom u sebe mogu postići sve što si zacrtaju. Također je naglasio i da ne mora i neće sve uvijek biti sjajno te da iza svakog uspjeha stoji težak rad. Nadamo se da je ovo tek početak predivne suradnje s udrugom CroAI i da je Ivan samo „probio led“ ostalim uspješnim pojedincima koji svoja iskustva žele podijeliti s mladim ljudima pokazujući im da nije sve tako crno i da jednoga dana oni mogu stajati na njihovom mjestu.

Nika Sabljčić, 4. c

TRADICIONALNO OBILJEŽEN MJESEC HRVATSKE KNJIGE

GIMNAZIJALCI I OVE GODINE NA INTERLIBERU

Dana 11. studenog 2023. učenici naše škole posjetili su Sajam knjiga Interliber koji je održan od 7. do 12. studenoga na Zagrebačkom velesajmu. U ranim jutarnjim satima tritostinjak učenika i profesora zaputilo se prema Zagrebu. Kada su došli na Zagrebački velesajam učenici su obišli štandove najpoznatijih hrvatskih izdavača te uživali u mnoštvu knjiga.

Nakon obilaska muzeja učenici su imali slobodno vrijeme za istraživanje Zagreba. Potom su svi zajedno otišli u Teatar EXIT gdje su pogledali humorističnu predstavu „Nevjerojatan događaj“. U predstavi sudjeluje četvero mladih glumaca: Filip Detelić, Anja Matković, Tara Rosandić i Erna Rudnički. Svojim talentima i vještinama transformirali su se u više od dvadesetak likova koji su se jednoga dana našli u vrtlogu nevjerojatnog događaja u gradu. Navečer je uslijedio povratak kući gdje su svi pričali o svojim iskustvima.

Poslije posjeta sajmu prvi i drugi razredi zaputili su se u posjet Muzeju grada Zagreba dok su učenici trećih i četvrtih razreda obišli Muzej Suvremene umjetnosti i izložbu Sanje Iveković. Učenici trećih i četvrtih razreda imali su priliku pogledati stalnu postavu MSU pod nazivom „Zbirka kao glagol“, a naziv je nadahnut pjesmom Borisa A. Novaka „Sloboda je glagol“.

Lora Šakota, 4.b

ČETVRTI HUMANITARNI GIMBA KVIZ

“GROBARI” PRVI, “NIŠTA NISAM REKAO NIKADA” DRUGI!

Povodom početka nove školske godine u petak, 29. rujna, u holu Gimnazije održan je četvrti po redu Gimba kviz.

Organizatori kviza i ovoga puta su Ina Jurković i Jakov Humbal, bivši učenici Gimnazije te Mirta Čota i Ivan Bilać, učenici 3. a razreda. U kvizu su sudjelovali sadašnji i bivši učenici škole te ekipe profesora. Ukupno se natjecalo 19 ekipa. Pitanja su obuhvaćala razne teme iz opće kulture, a uz to, organizatori su predstavili i nove rubrike: „Kolo (ne)sreće“ i „Stižu me sjećanja“. Nakon odigrana tri kruga i zbrajanja bodova, pobjedu su odnijeli „Grobari“ s osvojenih 36,5 bodova u sastavu: Domagoj Petz, Dorotea Božić, Ivana Lovrić, Matea Samardžić i Petar Vidović.

Drugo mjesto pripalo je ekipi „Nisam ništa rekao nikada“ koju su činili profesori: Ive Zubčić, Dubravko Aladić, Vesna Tomić i Silvija Profusek. Profesori se mogu pohvaliti s osvojenih 35 bodova i prvom nagradom u dosadašnja četiri gimba kviza. Trećeplasirana je ekipa „Koze“ u sastavu: Jakov Šimić, Una Kraljević, Petra Majstorović, Filip Stipić i Lora Šakota. Najboljim natjecateljima nagrade su omogućili The Eagle Pub, American Joy, Pizzeria Lipizzano te London Bar. Kao i uvijek, kviz je bio humanitarnog karaktera te će se sva prikupljena kotizacija donirati u humanitarne svrhe.

Petra Majstorović, 4. b

GIMNAZIJALCI OBILJEŽILI PROJEKT

“MAMA, BUDI ZDRAVA”

U četvrtak 12. listopada na srednjoškolskom igralištu okupili su se učenici kako bi obilježili Međunarodni mjesec protiv raka dojke. Đakovački gimnazijalci predstavili su nacionalni projekt “Mama, budi zdrava”. Projekt udruge SVE za NJU, udruge žena oboljelih od raka kako bi podigle svijest i odgovornost žena za vlastito zdravlje.

U znak podrške tom projektu gimnazijalci su na igralištu formirali oblik ružičaste vrpce pomoću balona te poslali poruku svojim majkama: “Mama, budi zdrava!”. Također kao dio projekta škola je učenicima podijelila edukativne letke koje mogu personalizirati te pokloniti svojim majkama. Ni očevi nisu zaboravljeni, u letku se nalazi poruka i za njih.

Laura Mitar, 4. c

INTER NOS II

Gimnazijalci na sajmu nauke u Somboru

ŠTO SVE MOGU BOJE I UMJETNA INTELEGENCIJA

Sajam nauke „FiziBizi” održan je krajem studenoga u gradu Somboru. Uz mnogobrojne srednje i osnovne škole iz Srbije, sajmu su se pridružili i učenici đakovačke Gimnazije. Naši učenici nastupili su u dvije skupine: jednu su činili Petar Vidović, Mirta Čota i Ana Tilman uz pratnju profesorice Mirte Lulić, a drugu Iva Mijakić, Karlo Perešin i Gabrijel Florijan pod vodstvom profesorice Ines Jančule. Fizikalna ekipa nastojala je približiti fiziku posjetiteljima sajma. Njihova radionica bila je o bojama te je prvenstveno bila namijenjena djeci do 12 godina, međutim, svojim pokusima, uspjeli su privući pažnju i učenika starijih uzrasta

Druga đakovačka skupina privukla je pažnju posjetitelja interaktivnom igricom koju su osmislili sami učenici koristeći umjetnu inteligenciju. U igrici osoba preuzima ulogu kralja te sama odlučuje o svojoj sudbini. Svojim pokusima gimnazijalci su pokazali mnogobrojne mogućnosti primjenjivanja i prenošenja svog znanja. Učenici su se jednoglasno složili da je posjet „FiziBizi” sajmu bio vrlo zanimljiv i poučan.

Lea Dujmović, 3.c

12 INTER NOS

Dr. Zdeslav Hrepić predstavio knjigu Živa fizika

METAFORA JUNAKOVOG PUTOVANJA

U đakovačkoj gimnaziji dana 24. studenoga 2023. godine, doktor fizike, Zdeslav Hrepić održao je zanimljivo predavanje pod nazivom „Živa fizika: Zakoni prirode kao životne metafore za junakovo putovanje”. Uglednog predavača najavio je ravnatelj Gimnazije Zlatko Mrkić. Fizičar Zdeslav Hrepić izdao je i knjigu pod istoimenim nazivom te je u interaktivnom izlaganju opisao pojave koje spajaju svakidašnje pojave s fizičkim pojavama te njihova objašnjenja. Zdeslav Hrepić diplomirao je fiziku i politehniku na nastavničkom studiju PMF-a u Splitu 1998. godine. Nakon završetka studija dvije je godine predavao fiziku i informatiku u dvije splitske osnovne škole. Kao osnovnoškolski profesor dobio je stipendiju za poslijediplomski studij od Kansas State University te je 2000. godine napustio Hrvatsku i uputio se prema SAD-u.

Istovremeno je magistrirao fiziku i doktorirao didaktiku. Od 2004. godine je na dva državna sveučilišta predavao niz kolegija vezanih za fiziku i metodiku prirodnih znanosti te postao redoviti profesor fizike. Danas Hrepić radi kao vanjski suradnik na poslijediplomskom studiju fizike na splitskom PMF-u te kao nastavnik fizike u OŠ Milna na Braču. Njegov znanstveni put uključuje sedamdesetak znanstvenih radova s nizom pohvala vezanih za metodiku fizike. Nakon dvadestak godina boravka u SAD-u ove godine se vratio u rodnu Hrvatsku te izdao neobičnu knjigu „Živa fizika: Zakoni prirode kao životne metafore za junakovo putovanje”. Zaključno, mnogi fizikalni pojmovi pronašli su čvrsto mjesto u svakodnevnim pojavama. Doktora fizike s oduševljenjem slušala je cijela škola uključujući i one kojima fizika nije jača strana. Hrepić je kroz jednostavne pojave koje se događaju svuda oko nas objasnio fizikalne pojave te im pronašao sličnosti. Učenici i profesori bili su zadivljeni izlaganjem te su neki od njih i kupili knjigu. Cijelo predavanje dr. Zdeslava Hrepića možete vidjeti na linku YouTube kanala Đakovo live.

Lora Šakota, 4. b

Gimnazijski novinarski vez

UVODNIK

JER, JEDNOM NOVINAR UVIJEK JE NOVINAR!

Najbolji je novinar - mrtav novinar! Naslov tko zna kad objavljenog novinskog članka, izrezan sa sivog papira i zaljepljen na vratima informativne redakcije Radio Đakova, privukao je moju pozornost na petome katu krajem 1990-ih. Ondje je tada stanovao jedini đakovački elektronički medij, škola prvih, ali ozbiljnih lekcija novinarstva koje je u mom i slučaju dobrog dijela drugih gimnazijalaca na stranicama ovoga podliska nadjačalo sva ostala radijska iskustva. Zaslužan je za to spomenutih devedesetih i nultih godina bio glavni urednik Radio Đakova Mile Ljubičić, vrsni profesionalac pred kojim nebrojeni akteri političkog i javnog života, a među njima mnoge face, nikad nisu ostavljali neodgovorena pitanja. Kad bi prepoznao potencijal, neopisiv mu je gušt bio istisnuti čovjeka iz komforne zone radijskog voditelja dodjelom novinarskog zadatka. Pronaći i kontaktirati izvor, istaknuti bitno, sastaviti vijest, istražiti, pripremiti i snimiti intervju, uzeti izjavu, otići na pressicu. A s terena se u redakciju ne smiješ vratiti praznih ruku, bez pravog materijala! Tipični poslovi (radijskog) novinara. Svakoga dana nova lica, iskustva, dinamičnost, uzbuđenja, problemi, izazovi. Dovoljno da zgrabiš reporterski mikrofon i zavoliš novinarstvo! Društvo, koje se poslijeratnih godina zateklo na petom katu Jelačićeve broj 6, s novinarskim je startom prošlo isto ili slično kao ja - Marizabela Mijakić, Katarina Zorić, Stela Sep (Poljarević), Marija Miholjek (Župan), Martina Fergar Dragšica. No, Radio Đakovo bio je tek skromni početak uzornih javnih karijera što su ih ove Đakovčanke, kolegice koje su talentom, glasom i nadasve znanjem kreirale lokalni radijski program, ostvarile kasnije. Izvjestiteljica Stela Sep postala je rukovoditeljica HRT-ova centra Osijek, a Marija Miholjek zaštitno lice i voditeljica Vijesti i Dnevnika Nove TV. Katarina Zorić pred kamerama se iskazala u kriznome komuniciranju kao glasnogovornica Hrvatskoga crvenog križa, dok je Marizabela Mijakić direktorica regionalne Slavonkobrodске televizije. ve njih, osim novinarske diplome, povezuje isto ishodište - Gimnazija A. G. Matoša u Đakovu, koja nam je, bez obzira na vrijeme kada smo joj kao srednjoškolci pripadali, pružila široko opće znanje, na čemu su kolegice uostalom izgradile daljnji probitak i uspjeh. Bliska je toj generaciji i Iva Stilićević Grahovac, koja je sa stečenom diplomom politologije ostala u metropoli, a šefica je Odnosa s javnošću Hrvatskog narodnog kazališta u Zagrebu. U đakovačkoj je Gimnaziji pred ploču izlazio pa isti studij polazio i Vjekoslav Đaić, urednik Večernjih vijesti na Novoj TV, kao i Emerik Pišl, svojevremeno dopisnik Jutarnjeg lista - kasnije savjetnik u Uredu gradonačelnika Grada Đakova, gdje je trenutačno viši savjetnik za kulturu.

Nas, koji smo prve novinarske korake prošli na Radio Đakovu mentorirao je Mile Ljubičić, i sâm davnih dana - gimnazijalac. Nakon zagrebačkog studija politologije vratio se u svoj grad, gdje je, kao dopisnik Vjesnika i radijski novinar i urednik, potpuno predan novinarskoj profesiji, nepogrešivo detektirao darovite mlade ljude oko kojih se angažirao, razvijajući u njima ljubav za vijest i priču. Ipak, na ovim su stranicama zasluženi prostor dobili i oni koji se nisu brusili pod njegovim brkom i okom, ali su u novinarstvu prepoznali svoj možda i životni poziv. U mladog su novinarskoj postavi na digitalnim platformama nacionalnih novinskih listova čak četiri đakovačke gimnazijalke s diplomom Fakulteta političkih znanosti u Zagrebu; Eva Grgić za Večernji list izvještava o sportu, Tena Šarčević i Ines Lukić pišu za Jutarnji list, a Lara Lender za 24 sata. Iako je kruh sa sedam kora, novinarstvo je dokaz da Gimnazija A. G. Matoša već desetljećima oblikuje kvalitetne i obrazovane mlade ljude koji su vlastitim postignućima i javnim radom u vodećim medijima i uglednim ustanovama pridonijeli razvoju medijske i kulture komunikacije, medijskog pluralizma i demokracije u hrvatskom društvu. Svi će pravi novinari lojalni svom pozivu, naravno i đakovački gimnazijalci koji su to postali, za svoj posao reći da je popularan, zanimljiv, višeslojan, ali i neizostavno stresan. Da je poziv koji brzo troši, ali da se od njega ne odustaje. Jer, jednom novinar uvijek je novinar!

Danijel Geošić, univ. bacc. oec.

Mile Ljubičić,

NOVINARSTVO JE

Tema ovogodišnjega Inter nosa vrhunski su novinari – bivši gimnazijalci koji su dugogodišnjim radom ostavili duboki trag u hrvatskom medijskom prostoru. Kao i u mnogim drugim djelatnostima, đakovačka gimnazija dala je mnoge vrhunske stručnjake. Naš je cilj podsjetiti učenike, ali i građane tko su oni i tako potvrditi kvalitetan rad Škole. Jedan od “veterana” svakako je Mile Ljubičić koji je daleke školske godine 1976./77. završio 4. a razred Gimnazije Braća Ribar i uputio se na studij politologije. Ljubičić je ostao vjeran lokalnom Radio Đakovu, ali je bio i dugogodišnji dopisnik tadašnjega popularnoga političkoga dnevnika Vjesnik.

Gimnazija: rad, red i disciplina!

Vi ste dugogodišnji novinar koji se, nakon završene Gimnazije Srednjoškolskoga centra „Braća Ribar“, odlučio za studij politologije. Gimnaziju ste završili kao učenik 4. a razreda u školskoj godini 1976./1977. Kako nama često profesori, manje - više oni stariji, stalno spočitavaju kako je nekada gimnazija bila prava škola, a da se to do danas značajno promijenilo, naravno na gore, možete li se prisjetiti svojih gimnazijskih dana i opisati to vrijeme s obzirom da ste školu pohađali u bivšoj državi?

Prvo čega se prisjećam jest da smo se morali šišati jer u školu, iako je tada duga kosa ulazila u modu, nismo mogli ući. Druge stvari se nisu vidno promijenile, morali smo puno učiti i poštovati profesore, a svakodnevno je vladao red, rad i disciplina. No, i u naše je vrijeme bilo različitih „spački“, što je karakteristično za školski sustav. Iz današnje perspektive shvatite da su najveći autoriteti oni koji su od vas tražili najviše znanja i primoravali vas na stalno učenje.

Nakon gimnazije odlučili ste se za studij politologije koji, čini se, tada i nije bio posebno popularan. Kako ste baš izabrali politologiju s obzirom da je u Đakovu u to vrijeme postojao samo jedan medij – Radio Đakovo? Možete li opisati svoje novinarske početke?

Kada sam razmišljao o nastavku školovanja odnosno upisu fakulteta, duboko sam u sebi osjetio da je to novinarstvo. Uvjeren sam da kada čovjek nešto uistinu želi da to i ostvari. U ono vrijeme studij politologije bio je jedini put kako doći do novinarstva jer sam tek nakon druge godine mogao izabrati specijalizaciju odnosno novinarstvo. Danas u školama postoje novinarske grupe što mi prije nismo imali. Nakon završenoga studija vratio sam se u Đakovo jer je u Zagrebu bilo teško naći posao u struci.

novinar Radio Đakova

MOJA PRVA LJUBAV

Do dolaska na Radio Đakovo radio sam svašta pomalo. Kao suradnik na radiju počeo sam 1990. godine i brzo sam postao profesionalni novinar. Paralelno s radijskim poslom objavljivao sam i tekstove u tadašnjem Đakovačkom listu koji je izlazio u okviru Radio Đakova jer je tada to bila informativna radna organizacija. Mene i moju generaciju obilježilo je vrijeme Domovinskoga rata, a to je bilo posebno izazovno vrijeme tijekom kojega je djelovala Televizija Đakovo.

Od 1990. godine Hrvatska se nalazi u ratu. U jeku Domovinskoga rata postali ste ratni reporter Grada Đakova. Tadašnji Radio Đakovo bio je jedini medij koji je komunicirao s građanima. Često je i „glava bila u torbi“ tijekom odlaska na mnogobrojne novinarske zadatke.

Kao i mnogi vojnici koji su sudjelovali u ratu niti mi novinari nismo razmišljali je li nešto teško ili lagano. Kada je počeo rat, za vrijeme trodnevnog osvajanja vojarni, bili smo izmješteni u ratni studio koji se nalazio u podrumu Hotela Grozd, to nam je bio prvi ratni studio. Tijekom ta tri dana, sve informacije prema građanima išle su putem našega radija. Mi smo prenosili sve odluke i informacije koje je donosio Krizni stožer Grada Đakova, institut koji je vodio sve ratne operacije na području grada i Đakovštine. U tim trenutecima radili smo svoj posao i nismo razmišljali o opasnostima koje su vrebale. Bili smo jedini medij koji je informirao građane, osim toga bilježili smo i snimali sve važne događaje u okolici i to redovno emitirali u Dnevniku Televizije Đakovo u 19 sati. To je bilo osjetljivo vrijeme jer smo morali paziti da neprijateljska vojska ne dode do nekakvih važnih informacija ili koordinata koje su im mogle poslužiti za granatiranje.

Novinar Mile Ljubičić i snimatelj Dario Hanuljak na ratnom zadatku

Iz tih vremena posebno se dobro sjećam našega odlaska u Strizivojnu gdje je na jednu kuću pala “krmača”- bomba težine preko 200 kilograma. Tada nismo znali što se dogodilo, krenuli smo prateći dim koji se dizao nad gradom- Jedino svjetlo koje smo imali bio je reflektor kamere. Tada smo se prvi puta susreli s mrtvima. Bila su to stvarno teška vremena. U tim trenutecima ne razmišljaš o strahu, psihi, tek kasnije shvatiš što je PTSP koji se s vremenom akumulira u čovjeku i onda strahovi kasnije počnu izbijati van. Jedina komunikacijska veza bili su telefaks uredaji jer sva tehnika koja nam je tada bila na raspolaganju bili su mikrofoni, kamera i telefon. U to vrijeme u Đakovo su dolazile strane novinarske ekipe, a mi smo po prvi puta vidjeli prijenosno računalo. Strane novinske ekipe spajale su se na našu struju, koristili su naše radijske signale.

Osim radijskoga novinarstva, godinama ste bili i dopisnik tada izuzetno popularnoga i čitanoga Vjesnika? Je li vam draže novinsko ili radijsko novinarstvo?

BIO JE IZAZOV RAZGOVARATI S HRVATSKIM POLITIČARIMA

U to vrijeme nije bilo puno novinskih redakcija tako da smo često pisali tekstove i za tiskane medije. I to je lijepo iskustvo, ali radio je moja ljubav. Neposredan, brz, topao, a posebnu draž daje mu komunikacija sa slušateljima. Pisano novinarstvo posebice intervju i ozbiljniji tekstovi također su mi dragi. Vjesnik je osamdesetih godina prošloga stoljeća slovio kao glavni politički dnevnik i bio je namijenjen užem krugu čitatelja. U njemu su objavljivani duži tekstovi o kulturi, politici, analize i književne kritike, a surađivala su tada velika novinska imena tako da je i meni imponiralo s obzirom na to da dolazim iz male sredine.

Tijekom Domovinskoga rata, s mnogobrojnim političarima koji su dolazili u Đakovo objavili ste razgovore. Je li netko ostavio poseban dojam na vas? S odmakom od tridesetak godina, jesu li se danas političari promijenili u odnosu na tadašnje – ratne?

Tko god da je došao u Đakovo, prošao je kroz naše ruke. O tome svjedoče i snimke, ali, nažalost, to nije sačuvano, osim u nekim privatnim zbirkama.

U posebnom sjećanju ostao mi je Ivo Korski. On je bio doseljenik koji se u Hrvatsku vratio iz Argentine. Tamo je pobjegao, nakon Drugoga svjetskog rata, kao ustaša. Kada razgovarate s osobom koja pripada miljeu političke emigracije koja se najčešće nalazila u Latinskoj Americi, jednostavno ostavi poseban dojam na vas. To je čovjek koji je otišao iz Hrvatske s nekom drugom slikom, a vraća se u Hrvatsku sa željom da nešto ispravi. Intervjuirao sam mnogobrojne poznate osobe i shvatio sam jedno pravilo: da su ljudi na višim pozicijama i većim autoritetom po svome obrazovanju jednostavniji, zanimljiviji i pristupačniji. Tada su političari znali što žele i realizirali su svoje interese. Tada su na scenu izašli političari 70-ih godina koji su robijali zbog svojih nacionalnih stavova i drugačijih razmišljanja. Kada su upali u žrvanj svakodnevne politike neki su se izgubili jer nisu bili spremni na kompromise i rušenje svojih ideala, a mnogi su se povukli jer se nisu prilagodili.

Iako ste tijekom karijere imali mnogobrojne ponude za odlazak u renomirane redakcije, ostali ste na Radio Đakovu cijeli radni vijek. Je li vam iz današnje perspektive žao za eventualno propuštenim prilikama?

Još uvijek osjećam zadovoljstvo i ljepotu tog posla

Nije mi žao. Da sam otišao bilo gdje ne bih bio u prigodi proći kroz iskustvo radijskog novinara. U malom lokalnom radiju morate biti spremni odradivati sve poslove često i one koji nisu novinarski, ali pruža s. Te veća mogućnost dokazivanja osobnih vrijednosti. U početku, odlazeći na teren, počeo sam s intervjuom, međutim, često sam bio i u ulozi snimatelja, montažera i fotografa, posebice tijekom ratnih zbivanja. Ponekad je to bilo naporno, ali pružalo mi je neprocjenjivo zadovoljstvo. To je jedina stvar koju vam nitko ne može oduzeti. Novinarstvo sam volio i još uvijek ga volim. Bez obzira na to što su se mnoge stvari promijenile, ali još uvijek osjećam zadovoljstvo i ljepotu tog posla. Ako želite raditi svoj posao na pravi način morate biti spremni sukobiti se s onima kojima to ne odgovara.

Ulaskom u novo 21. stoljeće, medijski prostor znatno se promijenio. Kako gledate na dolazak digitalnih medija? Naravno, da oni imaju svoju veliku vrijednost, ali donose i mnogobrojne probleme. (žutilo, lažne vijesti...). Kakva je danas uloga lokalnih medija?

Mislim da i danas mediji imaju važnu ulogu, ali okolnosti su se promijenile. Danas su sredstva komunikacije puno brža. Kada su digitalni mediji postali sve zastupljeniji ja sam njihovu pojavu promatrao kroz prizmu odnosa prema knjizi. Svi su govorili kako je gotovo s knjigom i medijima, ali se pokazalo da s knjigom nije nikada gotovo, dapače mislim da statistike pokazuju da se danas puno više čita. Televizija i lokalni radio su gotovi, međutim opstaju i ti s time da se sve mijenja. Lokalni radiji imaju svoje portale pa se i on priključuje digitalnom svijetu. Kažu da je televizija najatraktivnija zbog slike i riječi, vjerujem da promijene jesu vidljive i događaju se, ali se i oni tradicionalni tiskani mediji prilagođavaju. Dobar dio njih je propao posebice lokalni, a ovi najveći svoje sadržaju znaju i naplaćivati i imaju publiku, a posebice oni sa zanimljivim naslovom.

Svi se snalaze na svoj način, a sve se svodi na tu ekonomsku isplativost, to je kriterij opstanka. Također važno je u današnjem vremenu prepoznati lažne vijesti. Treba se znati koristiti tehnologijom, ali i prepoznati što ta tehnologija donosi, prepoznati lažne informacije od onih istinitih. Bez obzira na silu nacionalnih medija, bilo pisanih ili elektroničkih, lokalni mediji su nezaobilazni i još uvijek jako važni. Primjerice, Radio Đakovo nastao je u trenutku kada je grad Đakovo pogodio potres pa je trebalo informirati građane. Lokalni mediji ključnu su ulogu odigrali i u Domovinskom ratu kada je trebalo važne informacije prenijeti građanima. Lokalni mediji posebice su važni u nekim važnim trenucima kao što je bio Domovinski rat. Osim toga, u lokalnim medijima možete čuti i ona male sitne vijesti važne za život jednoga grada, često su ti mediji i određeni gradski vodiči na kojima ima puno lokalnih servisnih vijesti, primjerice, tko se rodio, tko je umro, kada neće biti struje, vode... Mediji često moraju propitkivati i kada teme nisu baš najugodnije jer važno je doći do točne informacije. Nažalost, danas mediji sve više žive od novca, reklama. U manjim sredinama puno je manja mogućnost reklamiranja tako da se lokalni mediji često oslanjaju na jedinice lokalne samouprave ili proračune lokalnih gradskih poduzeća. Bez obzira na medijsku globalizaciju, u lokalnim medijima vidim svijetlu budućnost i jednostavno oni su nezamjenjivi dio svake lokalne zajednice.

Marija Župan Miholjek,

PRVO VODITELJSKO

O gimnazijskim danima, izazovima voditeljskoga posla, dragim suradnicima, zakladi Ana Rukavina govori dugogodišnja voditeljica Marija Župan Miholjek

Za početak, možete li se prisjetiti po čemu ćete najviše pamtiti gimnaziju? Maturirali ste 1994./95., primjećujemo da je to trideseta obljetnica mature. Sprema li se kakva proslava?

Gimnaziju ću pamtiti po puno toga lijepoga. Vrijeme novih prijateljstava, sanjarenja o budućnosti, trenutaka i anegdota koje ostaju za cijeli život i koje svaki put kad se sretnemo iznova prepričavamo i uvijek im se iznova veselimo. Gimnazijske dane, naravno, pamtim i po našim dragim profesorima čijih se riječi i dan danas sjetim. Neki od njih nažalost više nisu s nama. Moja generacija pamtit će sam početak našeg gimnazijskog obrazovanja i zbog ratnih okolnosti, stalnih uzbuna i nastave koja zbog svega nije mogla početi u rujnu, već tek početkom siječnja. I to uz stalne prekide. Posebna sjećanja vezana su uz našu razrednicu, profesoricu Mariju Drenjančević. Na godišnjicama mature s osmijehom nam je prepričavala kako smo razmišljali, u kojim nas je profesijama vidjela dok smo bili gimnazijalci, kako joj je uvijek bilo drago čuti gdje smo svi i kako smo. Bila je divna razrednica. Znala se našaliti – „Da mi je netko rekao da ću imati i bračni par iz mog razreda, ne bih mu vjerovala.“ Taj par smo, inače, moj suprug i ja. Novu zgradu gimnazije nismo dočekali, ali u sjećanju ostaje da smo sa zborom pjevali na polaganju kamena temeljca. Naša razrednica nas je za 10. godišnjicu mature dočekala u novoj zgradi i pokazala nam je. Što se proslave 30. godišnjice mature tiče, nadam se kako ćemo se uspjeti organizirati da se svi okupimo buduća da neki žive izvan Hrvatske. I moram reći, dok izgovaram ovo 30, pitam se – pa kad je to prije prošlo?! U svakom slučaju, jedva čekam čuti rečenice koje započinju s „Ej, sjećate li se kad je...?“

Što je utjecalo na vaš profesionalni izbor? Je li oduvijek postojala ta ljubav?

Još od osnovne škole voljela sam razne izvannastavne aktivnosti i izražavanje bilo pisanjem, govorom, pjevanjem ili plesom u školi ili KUD-u Tena. Moje prvo voditeljsko iskustvo bilo je upravo za dan naše gimnazije, u povodu dana škole. Mislim da je to bio treći razred. Prirredba je bila u Domu kulture i uz zbor kod sestre Svjetlane Paljušević, ja sam imala taj svoj prvi voditeljski zadatak. Sa sestrom Svjetlanom smo, voljela bih i to spomenuti, išli i na natjecanja zborova te ostvarivali lijepe rezultate. Tada sam već znala da želim upisati politologiju i da je novinarstvo smjer kojim želim ići. Željela sam posao koji u sebi ima dinamičnost, putovanja, stalno upoznavanje novih ljudi, posao koji te na neki način stalno tjera naprijed, motivira na stalno učenje, potiče rad na sebi i ne dopušta monotoniju. Posao u kojem nikada stvari ne možeš uzeti „zdravo za gotovo“ jer doslovno svaki dan nosi nove izazove. Ljubav se rodila jako davno i još uvijek traje.

voditeljica Dnevnika Nove TV

ISKUSTVO NA DANU ŠKOLE!

U našem kutku redakcije smjestila se slavonska ekipa!

Ove godine Nova TV ulazi u 24 godinu rada u Hrvatskoj. VI i Saša Kopljar zaštitni ste znaci Dnevnika, jedne od najgledanijih informativnih emisija u Hrvatskoj. Kako biste opisali Sašu Kopljara u nekoliko riječi?

Kako izgleda jedan radni dan voditeljice Dnevnika? Sve javne osobe ističu neizostavnu tremu kao sastavni dio posla. Kako se vi nosite s tim izazovom? Je li tijekom karijere bilo neugodnih iskustava?

U jednoj riječi – institucija. U tri riječi – profesionalan, pedantan, duhovit. U malo više riječi – Saša je čovjek kojeg je uistinu sreća imati i za kolegu i za prijatelja. Mom razredu će, znači, biti 30 godina mature, a njemu je 32 godine od kada vodi Dnevnik! Imala sam veliki respekt prema njemu kad sam došla na Novu TV, a Saša se i danas smije mojim riječima da sam u početku imala veći strah im od njega, nego od prvog Dnevnika. Na prvi pogled preozbiljan i fokusiran samo na posao, a nama koji već godinama sjedimo kraj njega prva asocijacija na sjajno raspoloženje i dobru atmosferu u redakciji. U našem kutku redakcije smjestila se slavonska ekipa – uz Sašu i mene, naš kolega (i kao što znate naš dakovački gimnazijalac) Vjekoslav Đaić. Lijep je osjećaj kad dolaziš na posao s osmijehom jer znaš da te čeka sjajna ekipa.

Naši gledatelji svakoga dana od 19 sati vide 80 minuta Dnevnika, međutim radni dan svih ljudi koji stvaraju naš informativni program traje puno, puno duže pa tako i voditelja Dnevnika. Osim središnje informativne emisije, dio našeg radnog dana su i Vijesti u 14, poslijepodnevne vijesti i na kraju dana Večernje vijesti. Tu su i kolegiji s urednicima i dogovori svih tema dana, javljanja uživo, gostiju, grafičkih rješenja kojima nastojimo našim gledateljima što bolje i jednostavnije približiti određenu problematiku. U svakom slučaju, naš Dnevnik je izuzetno dinamičan, složen i zahtjeva puno pripreme i koncentracije. Program uživo sa sobom uvijek nosi nepredvidljive i izvanredne situacije. Trema jest sastavni dio našeg posla i tijekom godina nije potpuno nestala, ali se s godinama iskustva čovjek s njom ipak drugačije nosi. Bilo je puno jako stresnih situacija, ali ne mogu reći i neugodnih. Te sekunde prije nego što program krene, odbrojavanje iz režije, „Još 10 sekundi, 5, vani ste...“ nosi sa sobom uzbuđenje koje me drži i nakon 20 godina. Taj snažan i neusporediv osjećaj moj je unutarnji putokaz i odraz osjećaja poštovanja prema gledateljima kojima je već godinama Dnevnik Nove TV prvi izbor.

U taj put koji gradimo godinama utkan je rad svih mojih kolega, velikog tima ljudi koji rade i iza i ispred kamera. Neki, nažalost više nisu s nama – naši kolege Tatjana Krajač, Mislav Bago, profesor Milan Sijerković – ali njihov profesionalni rad i osobnost zauvijek ostaju neizostavan dio naše redakcije.

S Anom sam studirala, generacija smo...

U samim počecima sjećamo se vaše uredničke uloge u emisiji Provjereni? Je li bilo i ima li ambicija za uredničkim emisijama?

Provjereni će zauvijek ostati u mojim najljepšim sjećanjima i drago mi je što sam bila dio samih početaka emisije, voditeljski i urednički. Uz Provjereni, od samog početka od kada smo startali s njima 2006. godine, uređivala sam i vodila i naše Večernje vijesti. Plus Dnevnik, bilo je to jako intenzivno razdoblje za mene, ali iz tog vremena nosim veliki kofer pun iskustva i zahvalna sam na tome. Moj fokus je na voditeljskom dijelu, uz povremene uredničke večernje smjene i nastojim biti maksimalno koncentrirana, jezično sadržajna i razumljiva, interpretativno jasna, glasovno uvježbana. Zato i nakon toliko godina ne propuštam govorne vježbe s našom fonetičarkom doc. dr. sc. Gabrielom Kišiček. Što će donijeti budućnost, ne znam.

Poznati ste i kao sudionica mnogobrojnih humanitarnih akcija. Od samih početaka ste sa Zakladom Ana Rukavina. Kakav je osjećaj biti dio te hvalevrijedne akcije?

Zaklada Ana Rukavina i humanitarni koncert „Želim život“ za mene osobno imaju veliko značenje i profesionalno i privatno. Uistinu sam ponosna što sam već godinama, zajedno s mojim kolegama, dio priče koja kao rijetko koja senzibilizira javnost i čini dobro. Divim se gospodi Mariji Rukavini i cijeloj Aninoj obitelji. Nakon gubitka djeteta smoći snage uopće nastaviti dalje, a kamo li pokrenuti jednu takvu priču na dobrobit cijeloga društva – za mene je veličanstveno. Registar dobrovoljnih darivatelja krvotvornih matičnih stanica stalno raste, a mnogi su ljudi upravo zbog toga dobili novu priliku za život.

S Anom sam studirala, generacija smo i zato mi je iz osobnog kuta ova akcija i emotivno i profesionalno važna.

“Marija, kad ćemo opet u Đakovo?”

Jednostavna, odmjerena, nasmijana, uvijek raspoložena, simpatična, profesionalna, jezično besprijekorna, samo su neki od epiteta koje vam pripisuju gledatelji. Prati vas glas samozatajne voditeljice. Je li to prednost ili nedostatak u vremenima kada blještavilo i medijsko zanimanje često seže i u privatne teme?

Prije svega, hvala na epitetima koje ste naveli, moram priznati da ih je lijepo čuti. Odnos ispunjen međusobnim poštovanjem i povjerenjem, koji tolike godine razvijamo i njegujemo s našim gledateljima, za mene osobno, a i sve nas zajedno – označava sreću, zadovoljstvo, zahvalnost, ali i veliku odgovornost. Živimo nevjerojatno brzim tempom u kojem se informacije i događaji izmjenjuju velikom brzinom, sve je dostupno sad i odmah. U tom kontekstu, čini mi se da je traženje balansa između privatnog i poslovnog zapravo cjeloživotna disciplina. Svatko od nas ima vlastite preferencije, ono što ga čini sretnim i zadovoljnim – pa su samim time i plusevi i minusi relativna kategorija. Moj posao sam po sebi je dinamičan, niti jedan dan nije kopija prethodnog, nove situacije u svakom segmentu televizijskog rada su svakodnevice i zato je meni dragocjeno i od neopisive važnosti imati svoju mirnu, privatnu luku ili kako pjeva neprežaljeni Massimo – „mali krug velikih ljudi“.

Poznato je da volite doći u Đakovo, popiti kavicu na Korzu, porazgovarati s poznanicima. Iako ste godinama u Zagrebu, ali čini se da je Đakovo još uvijek u srcu?

Đakovo je uvijek u srcu! Ne postoji nijedno mjesto na svijetu koje se može mjeriti s rodnim gradom. Uvijek se sjetim pokojnog profesora Milana Sijerkovića, našeg legendarnog meteorologa, koji me često pitao – Marija, kad ćemo opet u Đakovo? On je bio istinski zaljubljenik u naš grad i dolazio je više puta, pogotovo na bal lipicanaca. Onaj osjećaj kad ideš kući – ništa ne može zamijeniti. Vidjeti obitelj, prijatelje, kolege, prošetati i popiti kavu s dragim ljudima, mene uistinu svaki put razveselili. Dodala bih još na kraju da me jako razveselio i poziv za ovaj razgovor. Vratili ste me u neke od najljepših dana i hvala vam na tome. Svima u našoj gimnaziji želim puno sreće i uspjeha i ubuduće i vidimo se u Đakovu! Zaključit ću Reljkovićevim stihovima “Slavonijo zemljo plemenita/ vele ti si lipo uzorita”. Jer poznata je uzrečica da je Đakovo srce Slavonije!

Marta Jaman, 4.b

Iva Stilinović Grahovac,

KAO MALA IZRAĐIVALA SAM NOVINE

O ljubavi prema engleskom jeziku, profesionalnom putu novinara, PR-u, kazališnom životu govori Iva Stilinović Grahovac

Kao i većinu naših gimnazijalaca – novinara, i Vama ćemo postaviti prvo školsko pitanje. Đakovačku gimnaziju završili ste u školskoj godini 1995./96. kao učenica 4. a razreda. Kako biste iz današnje perspektive ocijenili te gimnazijske dane. Vi pripadate generaciji koju je pratio Domovinski rat i puno neizvjesnosti (granatiranja, uzbune...) Koliko je to utjecalo na vašu generaciju?

Imam samo najljepša sjećanja na gimnazijske dane. Bez obzira na ratno vrijeme, razdoblje srednje škole u Đakovu nisam mogla ni zamisliti ljepše i uzbudljivije. Vajda kada si dijete, tinejdžer, drugačije rezoniraš svijet oko sebe. Hrabar si, misliš da si besmrtna, ništa ti nije teško...

Iako meni ratno razdoblje nije bilo traumatično, vjerujem da mojim roditeljima jest, svaki put kada bi me pustili do grada ili čak u školu u vrijeme dok su još bile uzbune. To tek sada kada sam i sama roditelj razumijem.

Vjerojatno je bilo i lijepih srednjoškolskih trenutaka. Možda koji...?

Bilo ih je mnogo. Što u školi što izvan škole. Bili smo odlično društvo, a prijateljstva su potrajala i danas. Sjećam se prvog razreda srednje škole kada smo se još promatrali, upoznavali... pamtim da smo bili složni, poslušni u normalnim okvirima, vrijedni, nekako sretni i zadovoljni. S Matematikom sam se mučila, Engleski sam obožavala. Profesorica Engleskog Jasminka Fajdetić je radila sve kako bi nam približila jezik, prilagodila ga našim interesima i zbog nje danas znam napamet Nothing compares to you Sinead o' Connor koju nam je napisala na ploču kako bismo bolje naučili jezik.

Maturalno putovanje u Španjolsku, drugo putovanje u Budimpeštu pred kraj srednje škole... zaista sve lijepi trenuci.

bivša đakovačka gimnazijalka o svome profesionalnom putu

REZUCKAJUĆI SLIČICE I ČASOPISE

Poznavajući vašu majku Ljiljanu, vrsnu nastavicu Engleskoga i hrvatskoga jezika je li bilo, pri izboru studija, pritisaka da nastavite obitelji tradiciju prosvjetnoga radnika? Kako je pala odluka za studij novinarstva?

Ma ne, nikako. Roditelji mi nikada nisu nametali školu ili fakultet niti zanimanje za koji oni smatraju da je (kao) najbolji za mene. Iskreno, ne sjećam se kako sam se odlučila baš za studij novinarstva, osim da sam u 4. razredu srednje škole kod profesora Mire Šole počela „kovati zanat“ kako bi se pripremila barem malo za fakultet. Ipak, sjećam se da sam kao mala sama izrađivala novine rezuckajući sličice i časopise koje sam ljepila na prazne papire, hahaha...tada još nisam niti bila svjesna da su mi to bili počeci.

Gotovo deset godina bili ste glavna urednica Adria Media Hrvatske. Što sve podrazumijeva ta titula glavne urednice?

Sve ovisi kojeg ste magazina glavna urednica. Bila sam glavna urednica časopisa Moje dijete i Storykids magazina. Bio je to lijep posao, s malom redakcijom gdje smo u biti svi sve radili bez nekog odnosa šef – djelatnik. Moja titula glavne urednice (osim što sam bila odgovorna nadređenima za rezultate, sadržaj, prodaju...), nije se razlikovala od onoga kada sam bila novinar.

Kako biste u nekoliko rečenica analizirali svoj novinarski rad? Što su pozitivne, a što negativne osobine novinarskoga posla?

Pišem isključivo iz svog iskustva. Novinarski posao definitivno nije za svakoga, smatram da svaki posao da bi ga dobro radio, moraš voljeti i moraš ga „živjeti“ bez da, primjerice, u 17.00 isključiš mobilni telefon.

Svoje prve novinarske korake ostvarili ste na Otvorenoj televiziji. To je jedan od prvih alternativnih medija koja ističe da je simbol demokratizacije hrvatskoga društva. Ujedno, to je bila i prva komercijalna televizija u Republici Hrvatskoj. Kakva su bila prva novinarska iskustva?

Istovremeno zastrašujuća ali i uzbudljiva. Kada sam upisala prvu godinu fakulteta, bilo je uvriježeno mišljenje da ako mi koji smo upisali novinarstvo ne počnemo odmah nešto raditi, nikada se nećemo moći nigdje zaposliti i treba nam praksa. Vidjela sam objavu za audiciju na OTV-u, prijavila sam se i prošla. Najprije sam radila u informativnoj emisiji Serbus Zagreb, recimo to tako, volonterski. Čisti entuzijazam 😊 OTV me naučio kolegijalnosti, osnovama televizijskog novinarstva, moći pregovaranja, čudnovatim novinarskim satima rada...bila je to odlična škola. Nakon toga, uslijedili su renomirani hrvatski mediji (godinu dana Globusa, godinu i pol dana Večernjega lista, četiri i pol godine tjednika Stars). Put od istraživačkoga, preko dnevno-političkoga do zabavnoga novinarstva). Jeste li se kao novinarka profilirali u određeni tematski novinarski krug. Zapravo sam većinu svojih novinarskih godina provela u tzv. showbiz ili celebrity novinarstvu, ali skoro 9 godina sam radila u sektoru za djecu, odnosno časopisima Moje dijete i Storykids koji obrađuju teme za roditelje.

Novinarstvo je posao bez radnoga vremena – a ta činjenica nekome odgovara, a nekome ne. Pozitivne stvari u novinarstvu meni su ljudi, sve se na koncu sveđe na ljude kojima si okružen. A ja sam imala sreću da sam tijekom novinarskih godina stekla prijatelje za cijeli život. I ne mogu zamisliti da sam se bavila ikakvim drugim poslom osim ovoga koji sam prošla.

Negativne osobine svela bih na današnje vrijeme i današnje poimanje novinarstva koje se svelo na klikove po portalima, kvote koji novinari moraju ispuniti pišući članke za portale, sve manje printa, nedostatak mladih ljudi u redakcijama...

Naše su predstave mjesecima unaprijed rasprodane!

Nakon petnaestak godina novinarske karijere krenuli ste u PR vode, a trenutno ste voditeljica odnosa s javnošću Hrvatskoga narodnoga kazališta u Zagrebu. Iako ne direktno, ali i taj posao vezan je uz novinarstvo i pisanu riječ. Konkretno, što radi jedan PR stručnjak, a što voditeljica odnosa s javnošću?

U kazalištu su odnosi s javnošću specifični jer sam jedina koja u HNK u Zagrebu obavlja taj posao. Nisam voditeljica odnosa s javnošću – točan naziv je – viši stručni savjetnik za odnose s javnošću.

Jedno kazališno pitanje. Čini se da danas tradicionalna kultura (tiskane novine, kazalište...) sve više gubi bitku s elektronskim medijima i filmskom industrijom. Recimo, mladi će danas prije pogledati film nego pročitati knjigu ili pogledati predstavu. O elektronskim medijima neću niti govoriti. Kako iz vaše perspektive zvuči ova tvrdnja?

Zvuči u jednom dijelu točno, dok u drugom naše su predstave mjesecima rasprodane. I to ne samo drame, nego i opera i balet. Trenutno nam je, između ostaloga, na repertoaru balet Hamlet i Labude jezero za koji se više ne može za niti jednu izvedbu kupiti karta. Svaku večer imamo predstave, i svaku večer nam je kazalište puno što me iznimno raduje. Ne mislim da gubi bitku, barem kazalište ne. Ne mislim niti da će tiskani mediji u potpunosti nestati, jer već ih je iznimno malo. No svakako treba raditi na razvoju publike, mlade publike što se tiče odlaska u kazalište. I razumijem mlade koji će prije pogledati film ili seriju nego pročitati knjigu jer i sama učinim isto, upalim Netflix a knjiga je pored mene. Tako da ne mogu nikome docirati. Dugotrajan je to posao, od izbora lektire koju treba prilagoditi današnjem vremenu i generacijama, do grupnih odlazaka u kazalište. A zapravo mislim i da je i do karaktera i interesa svake osobe.

Ines Logara, 4. b

Marizabela Mijakić,

RADIO KAOS - NEPONOVLJIVI ETERSKI DRAGULJ

O ratnim gimnazijskim danima, novinarskim počecima, Radio Kaosu, lokalnim medijima, marketingu,

ulozi direktorice, ponešto o privatnom životu govori direktorica SB Televizije.

Ratne 1992./93. kao učenica jezične gimnazije završili ste srednjoškolsko obrazovanje u Đakovu. Svima je poznato da je to bilo vrijeme Domovinskoga rata kada je nastava bila isprekidana ratnim uzbunama i granatiranjima grada Đakova. Možete li se, posebice za ove mlade generacije, prisjetiti toga vremena i opisati ga.

Kada bih trebala pronaći samo jednu riječ koja bi opisala te ratne godine onda je to zasigurno – STRAH! I to onaj pravi Marinkovićevski, Kiklopsi, Melkorovski strah. Još uvijek se sjećam lektire i tog Melkorovoga bježanja od straha i one znamenite parafraze Ahimedova zakona: 'Tijelo uronjeno u strah, gubi prividno od svoje smrtnosti onoliko koliko teži istisnuti strah!' Jako aktualna misao za vrijeme Domovinskoga rata. Nitko tada nije mogao ni zamisliti kako će to izgledati, kako ćemo odlaziti u školu, obavljati svoje svakodnevne obaveze i ono što je najgore – zar je moguće da će to toliko dugo trajati? Uzbune, prekidi nastave, ulice u mraku, granatiranja grada... to su motivi koji su obilježili naše gimnazijske dane.

„Mene je novinarstvo zarazilo vrlo brzo i ušlo pod kožu”

Nakon toga uslijedio je odlazak u Zagreb na studij novinarstva. U to vrijeme novinarstvo baš i nije bilo na cijeni. Što je presudilo vašoj odluci? U vašem životopisu primjećujemo i studij ekonomije? Pretpostavljamo da je to bila potreba trenutnoga posla?

Marizabela Mijakić, direktorica SB televizije

Već kao gimnazijalka krenuli ste s novinarskim radom? Vaši prvi novinski početci vezani su uz lokalne medije? Odmah su slušatelji prepoznali karakterističan glas, ali i nove ideje i koncepte mladih generacija?

Novinarstvo me brzo zarazilo i ušlo pod kožu te ostalo do danas. Valjda su ti počeci bili toliko kreativni i drukčiji da danas ne znam točno je li novinarstvo pronašlo mene ili obrnuto jer ta ljubav je bila obostrana, od prvog dana. Baš te ratne godine kada su svi bili uz radio prijammike zaživio je i popularni Radio Kaos i biti dio tog projekta za mene ostaje dragocjeno iskustvo, a za medijsku scenu grada Đakova sigurno neponovljivi eterski dragulj koji je 2021. godine obilježio 30 godina prigodnim filmom „Radio Kaos was here“ i to je odlično da se na takav način trajno zabilježi kao dio povijesti.

direktorica Slavonskobrodske televizije

NOVINARSTVO -

Novinarstvo je bilo samo prirodan slijed i moram reći – ugodno iznenađenje! Ako ima netko tko među čitateljima barem malo pokazuje interes za novinarstvo – odaberite Fakultet političkih znanosti jer ćete toliko područja dotaknuti i ono što je jako važno, imate dosta prakse kroz koju vas vode iskusni novinarski znalci, a i nemate – matematiku! Kasnije sam završila i postdiplomski studij Ekonomije u Osijeku, smjer marketing i pedagošku izobrazbu na Učiteljskom fakultetu u Osijeku, a raznih stručnih seminara ne znam ni broja. Zaključak je – učenje je „life time“ proces i nikada ne prestajete s tim poslom!

U medijima vas često prozivaju „čeličnom damom“, „organizacijski boss broj 1“ i slično. Kako kao žena postići autoritet u kolektivu gdje sigurno ima različitih mišljenja, stavova...

Ipak smo mi još tradicionalno društvo koje njeguje i tradicionalnu podjelu uloga. Sigurno da sam često morala glasnije „zaurlati“ da bi me se čulo, ali očito da sam neke odluke donijela brže, racionalnije i hrabrije od nekih muških kolega.

Nakon završetka studija, put vas vodi u Slavonski Brod gdje počinjete raditi na Radio Slavoniji gdje ste često organizirali i novinarske radionice. Nakon toga uslijedio je odlazak na mjesto direktorice Slavonskobrodske televizije gdje ste i danas vodeća osoba? Biste li novinarski posao zamijenili managerskim?

Ovo nisam baš planirala, dogodilo se. Prialatila sam i ovaj izazov i kao prava štreberica krenula u projekt s grupom entuzijasta u osnivanje lokalne televizije u Slavskom Brodu. Ovo je sigurno najteži posao koji se ne može usporediti niti s jednim dotadašnjim novinarskim izazovom. Sada je o meni ovisilo da se isplate plaće na vrijeme, da se plate sve koncesije, da ostanemo likvidni i proizvodimo preskupe televizijske minute. Međutim, televizija je jako dobro prihvaćena, ljudi su zavoljeli taj dotok lokalnih informacija pogotovo zato što jer u Slavskom Brodu nema niti jedno dopisništvo nacionalnog medija i mi smo zaista više nego potreban „prozor“ u svijet. Slavonskobrodska televizija 2024. proslavit će 20 godina rada. Koju biste ocjenu dodijelili SB Televiziji? Na tom putu bilo je puno ocjena, no nikada nismo pali na ispitu. Sada je to regionalna, stabilna televizija koja zapošljava 25 radnika, za koju radi puno suradnika svoje autorske emisije, također je uz SBTV nastao i Brodportal koji također ima desetak suradnika, pa društvene mreže koje zahtijevaju poseban pristup i kojima prilazimo s posebnom pažnjom jer sve više gledatelja dolazi nam preko društvenih mreža... Pogledajte naš Facebook, Instagram, TikTok (daaa, imamo i TikTok), LinkedIn, Youtube kanal. Ukratko, kreativnost, ideje i kontinuirani rad jedino mogu donijeti napredak i stabilnost.

Novinarstvo nije posao nego način života!

NAJLJEPŠI NAČIN ŽIVOTA

U isto vrijeme, svrstavaju vas u kategoriji najpoželjnijih udavača Slavnskoga Broda. Smeta li vam to i koliko su danas javne osobe podložne izvlačenju stvari iz privatnoga života?

Pa vi ste se odlično pripremili za ovaj razgovor, bravo! Prije sam više njegovala tu osjetljivost na osobne uvrede, pogotovo na temu vanjštine, bračnog statusa i mojih godina. Onda sam s godinama oguglala i naviknula. Moja je srebrna medalja na tom natječaju najpoželjnijih udavača, čekam da me skinu s trona još uvijek.

Ambicije? Okušati se u nekom nacionalnom mediju, vratiti se potpuno novinarstvu ili je SBTV vaša profesionalna misija?

Treba živjeti u sadašnjem trenutku, a iz njegovog fokusa mislim da ću iz ove fotelje u onu u staračkom domu. Samo moram naglasiti da bježim od one neizbježne uljuljanosti s godinama pa valjda zato i rado prihvaćam ove televizijske izazove koji ponekada i nisu baš mali i jednostavni. Iz perspektive lokalnoga medija kako procjenjujete stanje nacionalnoga novinarstva. Često znate reći da novinarstvo vapi za kadrovima? Koliko se novinarski posao promijenio u odnosu na vaše početke?

Na ovo je pitanje teško dati kratak odgovor. Pa evo samo mali osvrt na ovaj kadrovski dio – dolaskom novih generacija (sada su na tržištu rada generacije Z) postavljeni su drugi kriteriji koji se uglavnom svode na radno vrijeme, a to je nemoguće strogo definirati u ovom poslu jer mi ne znamo kada će npr. biti potres, poplava, prometna nezgoda odnosno sve ono što traži našu trenutnu reakciju, snimanje, montiranje, emitiranje, kratko – naš angažman. I ako netko u tom trenutku gleda na sat – nikada od njega novinara. Zato je najbolje reći da novinarstvo nije posao – nego način života!

A moja poruka za kraj je sigurno – najljepši način života. Probajte ga!

Stela Sep,

REPORTAŽA JE MOJ

Kao svim sugovornicima i vama ćemo postaviti pitanje o sjećanjima na gimnazijske dane? Vi ste Gimnaziju završavali u školskoj godini 1995./96. Kako biste to vrijeme opisali u nekoliko rečenica?

Gimnazijski su dani bili predivno razdoblje! Iako je to bilo u vihoru rata. Bila je to 1992. godina. Činilo mi se kako, nakon 8. razreda u kojemu smo nastavu pohađali sami nekoliko mjeseci, nikada neću stići do srednje škole! No, toga smo rujna krenuli normalno na nastavu, a bilo nas je u razredu nekih 35 ili 36. Sa svih strana Slavonije jer su se u Đakovu tada skupila prognanička djeca iz svih ratom zahvaćenih gradova i sela istoka Hrvatske. Nije nam to smetalo, baš suprotno. Družili smo se, izlazili... Naravno, vrhunac je bio krug po Korzu nakon škole. Bilo je to vrijeme bez mobitela, a svi su sastanci savršeno funkcionirali. Danas je to, primjerice, mome sinu nezamislivo. Profesori su bili strogi, ali smo ih cijenili. Udžbenika nije bilo - jer je to vrijeme stvaranja Hrvatske, tako da su nam profesori prenosili svoje znanje, a mi smo sve rukom bilježili. I naučili mnogo toga. Posebno su lijepe uspomene na putovanja Bratislava-Budimpešta-Beč, potom maturalno putovanje u Španjolsku, pa još jedno putovanje po Europi. Bilo je nevjerovatno kada smo krenuli 1995. krajem kolovoza na maturalno putovanja iz zamračene Slavonije (a putovalo se "Podravkom" otprilike pet sati vožnje do ZG-a) i na zagrebačkoj obilaznici ugledali svjetla, javnu rasvjetu. Bilo je: Pa, ljudi normalno žive!

Moj e razred bio je iznimno složan, naša razrednica prof. Jasminka Fajdetić nas je savršeno razumjela, neke nepodopštine prešutjela, štitila nas, ali i upozoravala, usmjeravala. Mnogo je učenika prošlo kroz razred - neki su ostajali jedno polugodište, neki mjesec dana, neki godinu... Teška vremena, sa svim traumama, ali smo mi u svemu vidjeli svjetlo, ostala su prijateljstva, neka imena upisana u sjećanje, divni trenuci mladosti, pjesme, zajedništva... Posebno sam cijenila profesora Bauera, predavao je hrvatski. I baš sam zbog njegovih predavanja i pristupa književnosti i jeziku upisala hrvatski jezik i književnost.

Imala sam privilegiju kreirati program za mlade

Vaši novinarski počeci sežu u srednjoškolske dane. Na radiju ste počeli kao vanjska suradnica. Vjerujemo da je i vaš prvi novinarski zadatak bio usporediti cijene na đakovačkoj tržnici?

Da, počela sam u ljeto nakon prvog razreda gimnazije. Kako se u našoj kući uvijek slušao Radio Đakovo, čula sam oglas da traže honorirane suradnike, mlade, za subotnje poslijepodne.

Bio je to nastavak legendarnog Radio Kaosa pa sam se prijavila. I istoga se trena zaljubila u najbrži i najistinitiji, najizravniji medij - radio. Svake smo subote od 13 do 19 sati kreirali program za mlade. Glazba je bila ona koju smo slušali i voljeli, puštali smo je s CD-ova, ploča, magnetofonskih vrpce. Još i danas znam sanjati kako sekunde cure do kraja pjesme, a ja ne znam što ću iduće pustiti.

voditeljica HRT - Studio Osijek

NOVINARSKI FAVORIT

Jer, na radiju ne smije biti tišine. Snimali smo ankete po gradu, naravno da od tržnice sve kreće. Tada smo snimali na magnetofon. Tehničar bi nosio taj teški uređaj, a ja mikrofon. Po povratku bismo montirali "tape to tape" - u realnom vremenu. Baš sam voljela sjediti u studiju za stolom prekrivenim zelenom čojom, staviti slušalice u uši, pogledati u tonskog realizatora koji bi mi dao znak koliko do kraja pjesme i krenuti s pričom, čuti svoj glas u slušalicama. Znati da ulazim u domove putem radijskih aparata, da slušatelji očekuju kolika je temperatura vani, ima li gužve u gradu, najaviti koncerte, događanja, ugostiti zanimljive ljude... Baš je bilo čarobno!

I ta moja suradnja na Radio Đakovu nastavila se sve do kraja gimnazije. Nekada sam uskakala i poslijepodne nakon škole, ali uglavnom subotom i ponekad nedjeljom, čitajući Čestitke i pozdrave.

A negdje u trećem razredu, HRT je pokrenuo Treći program i proširio dopisničku mrežu. Zlatko Mesić, naš đakovački snimatelj i fotograf pitao me bih li s njim radila priloge za TV. Naravno da sam pristala. Tako smo se vozali po Đakovštini, snimali, odlazili u Osijek na montaže, a ja sam otkrila televiziju. Sjećam se da smo radili prilog o Hrvoju Steviću, tada dječaku koji je rasturao šah, a prilog je objavljen u emisiji Dobro jutro Hrvatska. Za mene je to bio planetarni uspjeh. Hahaha... Uz radio, televiziju, KUD Tena, malo sam se pretrpala obvezama, pa sam pred kraj gimnazije usporila. Ostavila samo školu, društvo, tamburu u "Teni" i radio...

„Ma, odlično je bilo. Uvuče vam se taj radio pod kožu, u stanice, postanete ovisni...”

Studij novinarstva nije bio vaš prvotni izbor. Studirali ste hrvatski jezik i književnost? Ali, unatoč tome, ostali ste vjerni novinarskom pozivu. Je li vam možda žao što se niste okušali s učenicima u razredu?

Željela sam studirati novinarstvo, ali nisam željela ići u Zagreb. Radila sam honorarno na Radio Đakovu, tu mi je bila obitelj, prijatelji, bila sam članica Tamburaškog orkestra KUD-a Tena, ma cijeli je moj svijet bio u Đakovu. A kako mi je prof. Bauer otkrio tajne svijeta književnosti, pa je i moja mama završila hrvatski, odlučila sam upisati tada na Pedagoškom fakultetu u Osijeku Hrvatski jezik i književnost. Doduše, bila sam i na prijemnom za Ekonomiju, položila, no nisam se vidjela u tome. Studij sam baš zavoljela, bio je daleko bolji i zanimljiviji od onoga što sam očekivala. Svakoga sam vikenda dolazila iz Osijeka u Đakovo i vodila radijski program. Od 6 ujutro.

Često sam ravno iz noćnog izlaska odlazila odraditi radijsku smjenu... Sve sam mogla! Što vam je mladost!!!! Negdje pred kraj studija prestala sam honorarno surađivati na radiju, a kad sam diplomirala u svibnju 2001. javila sam se na poziv za honorarne suradnike u HRT centru Osijek. I televiziju otkrila iznova. Opet se zaljubila u svijet medija... No, budući da je to bio honorarni posao, u rujnu 2001. sam se javila na natječaj za prof. hrvatskog na tada Obrtničkoj školi A. Horvata. Posao sam dobila i počela raditi.

Dobila sam i razredništvo - imala 36 mojih učenika, sve dečki, u šest zanimanja. Voljela sam poučavati, iako je bilo izazovno. A na TV-u sam radila honorarno. Stalno sam bila na cesti Đakovo - Osijek, Osijek - Đakovo. Prijepodne bih, recimo, odradila nastavu u školi, a poslijepodne u Osijeku vodila Županijsku panoramu ili snimala reportaže. I tako sam izdržala malo više od 4 godine, sve dok mi na HRT-u nisu ponudili stalni posao. Tada sam se oprostila od srednjoškolskog poučavanja i posvetila samo televiziji. Vežu me lijepe uspomene na to vrijeme, moje učenike, kolegice i kolege...

Reportaža je moj novinarski favorit

Kada biste izabrali svoj najdraži novinarski zadatak koji bi to bio? Ili, ako je teško izabrati samo jedan, možda najdraža tri, pet...

Novinarstvo je poziv, to radiš cijelim srcem, ma cijelim svojim bićem. Sa sugovornicima proživljavaš i teške i lijepe trenutke. Posebno mi je srcu draga priča koju sam radila za emisiju Hrvatska uživo, a radilo se o jednoj obitelji iz Đakova koja je ostala bez oca, majka je ostala sama s djecom, bez primanja, u teškoj životnoj situaciji. Priča je objavljena, dirnula je neke ljude koji su imali mogućnosti i vještine, pa su obitelji izgradili novu kuću i opremili je. Naravno da smo napravili i follow up (nastavak!) sa sretnim završetkom. E, zato je lijepo biti novinarka, kada možeš pokrenuti ili promijeniti svijet na bolje. Takve i slične priče "drže". Iznimno volim raditi reportaže iz sela, s običnim ljudima do kojih kamere ne dolaze, izvlačiti iz zaborava i oživljavati neka davna vremena, snimati starije ljude u kojim je mnogo mudrosti i koje bismo trebali poslušati, barem ponekad.

Ili, oživljavati običaje Božića ili Uskrsa. S djecom je također predivno raditi jer tu nema sive zone, reći će iskreno svoj stav o životu i svijetu, a toga tako nedostaje u medijskom prostoru. Zapravo, nedostaje pozitivnih televizijskih priča o mladima i uspješnima, o pametnima, o spretnima, u svim područjima... Bilo da je riječ o znanstvenicima, sportašima, umjetnicima. Trebaju nam ti putokazi u ovoj izgubljenosti 21. stoljeća i preplavljenosti lažnim vijestima, facama s društvenih mreža koje to nisu... (Možda zvučim staromodno, ali uistinu mislim da nam trebaju pravi uzori!).

Radite na javnoj televiziji gdje se još uvijek koliko-toliko vodi računa o profesionalnom novinarskom, ali i izražajnom pristupu informacija. I kao profesorica hrvatskoga kako danas komentirate zaraženost hrvatskoga jezika sve većom prisutnošću engleskoga jezika?

Nažalost, to je neizbježno. Ma koliko se i ja trudila, često ne mogu izbjeći anglizme. Jer je to cool...Sva je sreća što HRT ima Službu za jezik i govor pa svaki tekst prije objave prolazi lekturu. No, naš je jezik toliko lijep, tako muzikalan, zvučan, toliko se može kombinirati, tkati rečenice, da je šteta to ne koristiti. Svijet je postao globalno selo, a mi bismo trebali zadržati osobnost, a ne stopiti se u masu. Nekako mi se čini da su naši profesori (i osnovnoškolski i gimnazijski) mnogo više inzistirali na pravilnom govorenju i pisanju. Izlazili smo jezično obrazovani, a da nismo ni bili svjesni koliko smo toga usvojili. I, nismo bilo bili pod globalnim utjecajem interneta. Da me ne shvatite krivo, podupirem i društvene mreže i komunikaciju i sve čari 21. stoljeća, ali mi se čini da smo u svemu tome izgubili sebe, svoj jezik, svoje razmišljanje, svoj stav...

medijski praktikum 1 (radio) i Medijski praktikum 2 (televiziju). Uvodim buduće novinare u stvarni svijet. Opet poučavam! I baš mi je zadovoljstvo vidjeti i raditi s mladim ljudima koji svijet vide drugačije...Valjda to dođe s iskustvom...A emisija..ako bude - odlično. Za sada nemam tih ambicija.

Je li posao novinara stresan? Naime, sve češće vidimo da novinari traže izlaz iz redakcija u PR aktivnostima, glasnogovorništva, glumi...

Ono što će vas iznenaditi je surova stvarnost, a to je da u novinarstvu nema novca. PR je mnogo bolje plaćen posao i zato mnogi odlaze pritisnuti egzistencijalnim pitanjima. U novinarstvu nema radnoga vremena, nema vikenda i blagdana. Kada odeš na teren, radiš sve dok posao ne bude odraden. Kada si mlad, to je super, ali, kada odeš u srednje godine, imaš obitelj, djecu, teško je pomiriti sve to. A i potroši se čovjek s godinama po terenima, na kiši, hladnoći, snijegu, iscerpe tužne priče, nesmiljene prirodne sile... Ne možeš s 50 godina istim tempom kao s 25. Nadalje, 21. stoljeće donijelo je brzinu svjetlosti! Ono što se dogodilo mora odmah u program, a program ide 24 sata... Ne ostaje vremena za pripremu, pregled, snimanje, montažu. Informativni je program brz i to troši...

Ima li novinarskih ambicija za nekom autorskom emisijom ili projektom po kojemu će biti prepoznatljiva Stela Sep?

Možda jednom... još sam mlada (hahaha)... reportaža je kraljica televizijskog novinarstva i to je najljepše raditi. Ujedno i najzahtjevnije. Ispričati televizijsku priču kojom gledatelje odvedeš na neko mjesto, otvoriš im neke nove vidike, nove perspektive, poučiš i oplemeniš. Jer, javna televizija ima i tu edukativnu ulogu, i zabavnu... Kako sam već 7 i pol godina rukovoditeljica HRT centra Osijek, mnogo sam manje na terenu, a više se bavim organizacijom posla. Nedostaje mi teren, ljudi, ekipe. Doduše, posljednje 4 godine surađujem na Akademiji za umjetnost i kulturu - Odsjeku za kulturu, medije i menadžment gdje držim

Emerik Pišl,

PUNO TRIVIJALNOSTI

Kako je bilo biti gimnazijalac ratnih godina, a kako danas, o iskustvu dopisnika Jutarnjega lista, političkoj karijeri, kulturi govori Emerik Pišl, viši savjetnik za kulturu Grada Đakova

Vašu generaciju maturanata 1991./1992. zahvatilo je najgore moguće vrijeme – početak Domovinskoga rata, neizvjesnost, ratna atmosfera, pad Vukovara. Jednostavno, srednju školu završavali ste u ratu? Kako je izgledao kraj školovanja?

Iako je od tada prošlo više od 30 godina mogu reći da je bila riječ o vrlo čudnom načinu školovanja, ali nama je to tada bilo normalno. Završili smo u ljeto 1991. treći razred, otišli na praznike, jesen nas je dočekala s napadom na vojarnu i odlaskom JNA iz grada, došao je i pad Vukovara pa zima 91., a nastava ne počinje. I onda, u siječnju 1992., konačno krećemo s nastavom i u par mjeseci završavamo 4. razred, prijavljujemo se na fakultete, polažemo prijemne, upisujemo se i eto nas kao studenata okruženih i dalje ratnim zbivanjima.

Maturalnu zabavu imali smo kod Baloga i to samo naš razred i nekoliko profesora, negativnih zaključnih ocjena nije bilo, a time ni popravaka te smo svi nekako prebrodili to ekstremno turbulentno razdoblje koje tada takvim nismo doživljavali već ga takvim sada nazivam. Nama je tada kao i svakom drugom maturantu bilo do toga gdje ići za vikend, kako zbrisati s nastave na kavu i na koji fakultet upasti.

Iskoristit ćemo malo vaše privatnosti. Vaša kći pohada treći razred Gimnazije. Možete li u nekoliko rečenica usporediti gimnaziju vašega vremena i gimnaziju danas?

Prema onom što mi kćerke (jer i najstarija Franka je završila gimnaziju, Marta ju pohada, a i Gita ju se sprema upisati) prenose tijekom proteklih nekoliko godina, ako je u pitanju stjecanje znanja, onda se nije ništa promijenilo. Osim, naravno, što one danas nemaju TIPS i Obranu i zaštitu, a mi smo ih imali prva dva razreda. Pretpostavljam da su i pedagoške metode znatno drugačije jer smo mi imali ipak tzv. „staru” gardu profesora pa vjerujem da je ipak bilo nešto drugačije nego danas. Ali, tako i mora biti. I vjerujem da je danas puno bolje biti gimnazijalcem nego prije trideset godina.

Zamislite nas prije 32 godine s jednim PC-em, s desetak Ivel ultra računalima, bez pametnih ploča, interneta i mobitela. Zamislite nas bez Erasmusa i svih drugih programa EU-a koji mladim ljudima otvaraju vrata čitave Europe. Da, danas je bolje u svakom pogledu (ekonomskom, pedagoškom i svakom drugom). Onaj tko misli da nije žali samo za godinama koje su protekle i nostalgičan je zbog prolaska vremena, a ne zbog činjenice na koju se zaboravlja da smo i poneki od nas sudjelovali u ratu, da tada naši roditelji doživljavaju slom sustava koji ih ostavlja bez posla i bez plaća, da je na ulicama svakodnevno zamračenje zbog ratnih djelovanja. Da, danas je bolje.

viši savjetnik za kulturu Grada Đakova

DANAS VRVI INTERNETOM

Do novinarstva zaobilaznim putem

U ratnim vremenima studij politologije? Što je presudilo?

Put do diplome novinara na FPZ-u kod mene je bio zaobilazan. Naime, maturiravši 1992. godine prijavljujem jednopredmetnu povijest na Filozofskom i Pravo u Zagrebu. Povijest upadam, pravo ne, ali kako me moji nisu mogli financirati prebacujem bodove s prava u Zagrebu na pravo u Osijeku i upisujem se. No, obuzet kao i mnogi iz moje generacije patriotizmom i godinama u kojima misliš da možeš pokoriti cijeli svijet odlazim u HV gdje sam do ljeta 1993. i tada u jesen krećem s predavanjima na osjeckom Pravnom fakultetu. Uspješno sam studirao pravo do 1995. kada ponovno, sada kao student, sudjelujem u obrani RH da bi se na fakultet vratio u jesen te godine, ali s propuštenim ljetnim i gotovo cijelim jesenskim rokom. Bez obzira na to, zbog ratnih zbivanja, odnosno akcija Bljesak i Oluja dopušten nam je bezuvjetan upis u višu godinu, a to prevedeno znači da je iza mene ostalo dosta neriješenih ispita.

Nekako u to vrijeme počinje i moja priča o novinarstvu jer 1996. godine postajem honorarni suradnik Radio Đakova, a čim osjetiš novac u džepu i to još kao student počinješ malo drugačije gledati na obveze na fakultetu. I kreće usporevanje, ne polažeš ispite, počinješ uranjati u novinarstvo, dolazi poziv iz Jutarnjeg lista i fakultet pada u drugi plan. Na svu sreću, nekako sam znao da ću kada tad završiti fakultet, bez obzira na sve. Jednostavno sam to želio i nikada nisam odustao od toga. Tako da sam upisao novinarstvo na Fakultetu političkih znanosti u Zagrebu i uz posao kojim sam tada bio potpuno obuzet, a već sam imao i obitelj privodim i to pitanje kraju te diplomiram novinarstvo početkom 2000. A kad me je već tako dobro išlo i u poslovnom i u obrazovnom pogledu latio sam se poslijediplomskog znanstvenog studija europskih političkih znanosti na matičnom fakultetu gdje sam dogurao do apsolvenskog statusa, ali, nažalost, nisam ga završio. Baš nedavno htio sam mu se vratiti da i to dovršim, ali kako sam bio posljednja generacija poslijediplomaca prije Bolonje nije nam dopušten prelazak na današnji doktorski studij već bih morao sve iznova, a to mi trenutno nije ostvarivo zbog drugih interesa koji me sada okupiraju i na kojima intenzivno radim.

Jedan ste od prvih dopisnika Jutarnjega lista. Tada se i događala liberalizacija izdavaštva. Jutarnji list tada i danas? Novinarstvo tada i danas?

Da, ta liberalizacija novinstva u Hrvatskoj uzibala je tadašnju javnost. Sjećam se televizijskih reklama za Jutarnji list koje nisu previše otkrivale, ali bile su baš europske, moderne, prave kapitalističke. Sjećam se i prvog broja Globusa kojeg sam kupio, onako velikog formata s upečatljivim logom, pa tako i prvog broja Jutarnjeg lista izašlog 6. travnja 1998., a ja u njemu novinar, pripadnik redakcije tako važne tada na novinskoj sceni. Zapravo, izlaskom Jutarnjeg lista došlo je i do značajnije demokratizacije našeg društva. Jer bez obzira na činjenicu da je Feral tribune jedini bio svjetionik oporbene riječi do pojave jednog masovnog medija, kakav je bio Jutarnji list, nije bilo medija koji bi postao platformom ukupne demokratizacije cijelog društva.

I pri tom ne mislim samo na demokratizaciju političkih procesa već i na drugačiji pristup sportskom ili kulturnom izvještavanju na stranicama Jutarnjeg. Kako novine čitam svakodnevno i u tiskanom, a i u digitalnom izdanju mogu reći kako vikend izdanja Večernjeg i Jutarnjeg imaju zavidnu kvalitetu magazinskih izdanja europskog tipa. Portali novinskih kuća tu su ipak kako bi ubrzali protok informacija čime su prestigili radio kao nekadašnji najbrži medij za objavu informacije javnosti. Sami portali, isto tako, maltretiraju me skočnim reklamama što me dovodi do toga da često odustanem od čitanja, a mnogo „smeća“ koje se krije iza vršitećih naslova ni ne otvaram. Teško je danas zadovoljiti nas koji od novine tražimo ozbiljan tekst, osim u vikend izdanjima kako sam i naveo, pa je promjena iz vašeg pitanja vidljiva u odnosu na vrijeme prije interneta. Iako, danas postoje druge forme novinstva koje značajnije privlače nove generacije poput podcasta koji nadomješta nekadašnje ozbiljne tekstove u ozbiljnim novinama.

Kao novinar okušali ste se i u privatnom izdavaštvu. Jedno ste vrijeme pokrenuli lokalni list Pressing?

Pa, da. Nekako u to vrijeme kada je izlazio Pressing došlo je do prvog većeg poremećaja na novinskom tržištu, odnosno završilo je doba uspona EPH kao novinskog izdavača, a time dolazi i do rezanja plaća na svim razinama te narušavanja kvalitete rada u samoj redakciji što se održavalo i na nas novinare po čitavoj Hrvatskoj. Entuzijastičan i naivan kakav sam tada bio pomislio sam kako bi Đakovo trebalo imati svoje lokalne novine jer nastala je rupa gašenjem Đakovačkih novina. Baš sam se našao u nekom prijelaznom razdoblju kada dolazi do prve veće gospodarske, a time i krize u novinarstvu te sam se, nakon kratke epizode glavnog urednika jednog specijaliziranog nacionalnog mjesečnika, odlučio na lokalno izdavaštvo. U osmišljavanju Pressinga zdušno su sudjelovali mnogi, ali taj projekt finansijski jednostavno nije bio održiv i trebalo je možda čak i prije odustati od njega. Da danas tako nešto započinem i da mi se događa ono što se tada događalo prestao bih izlaziti već nakon 10 brojeva. Ovako, ostaje lijepa uspomena na to da smo stvarali dobar, prvo tjednik, a potom dvotjednik i što smo mi iz redakcije Pressinga ipak donijeli nešto novo na javnoj sceni grada.

Zadnje ozbiljne novine koje sam s uživanjem čitao i na koje sam bio pretplaćen, sve dok su izlazile u Hrvatskoj, bio je Le monde diplomatique, a na zavidnoj razini bilo je na početku i hrvatsko izdanje Playboya koje je tada unosilo dašak hedonizma kojim današnjica obiluje... Na svu sreću, klasičnog tabloidnog izdanja, iako na toj razini koketira 24 sata, poput onih u Srbiji nemamo i nadam se da će tako i ostati. Dovoljno trivijalnosti koja je odlika tabloida vrti se internetskim prostorom. Tamo trivijalnosti ima za sve pa se njome može poslužiti svatko kad mu ustreba. Ali tu postoji problem, jer trivijalnost prijeđe u laž, neprovjerenu informaciju, okrene se ka zlu i dovodi do toga da nam zbog laži koje kolaju svuda oko nas procijepljenost padne ispod normalne razine pa 2024. imamo epidemiju ospica i hripavca. A to s antivakserima je samo vrh informativne sante leda...

Usljedilo je vrijeme odlaska iz novinarske struke. Politika, izbori, Ured gradonačelnika... Mnogi će se pitati što je to tako privlačno baviti se politikom, posebice onom lokalnom?

Kada sam ja u pitanju nije riječ o privlačnosti. Oduvijek sam zainteresiran politikom, proučavam je desetljećima, njome sam se bavio kao novinar, a nakon što sam prestao profesionalno se baviti novinarstvom otvorila se mogućnost i aktivnog sudjelovanja u politici našeg grada.

I 90-ih sam kao gimnazijalac strašno bio zadojen politikom na gotovo revolucionarnoj razini i ne samo ja. Moja generacija je generacija prevrata. Kako je prevrat obilježio mnoge generacije u povijesti tako su i povijesna zbivanja raspada Jugoslavije i stvaranja neovisne Hrvatske obilježila mnoge od nas. Jesam li tada bio nacionalist? Da, vjerojatno po svim obilježjima jesam. Ali godinama poslije putujući i susrećući se s drugim ljudima, državama i nacijama shvatio da je sve to besmisleno. Tada, već sredinom devedesetih potpuno prihvaćam lijevi spektar ideja,

Trenutno ste zaposlenik Grada u području kulture. Koliko danas mladi cijene i prate kulturna događanja, dakako u Đakovu?

Prije nekoliko godina postavljen sam unutar gradske uprave na mjesto višeg savjetnika za kulturu, a osnovni posao mi je zajedno s kolegama i kolegicama iz Grada te gradonačelnikom Mandarićem osigurati sve preduvjete da bi se gradske manifestacije provele i održale na najvećoj kvalitativnoj razini koju mi kao Grad Đakovo možemo osigurati. A da to radimo dobro svjedoče i brojne nagrade koje smo dobili prijašnjih godina, ali i ove godine za Đakovačke vezove. S druge strane, nisam od onih koji će poput člana neke čudoredne komisije za kulturu mjeriti tko je i kako zadojen kulturom u Đakovu. Mogu samo reći da u gradu na tjednoj razini imamo barem jedan kulturni događaj i nitko ne može reći da se ništa ne događa. Druga je stvar što netko misli da bi moglo biti bolje.

Da, moglo bi, ali to iziskuje inkluzivnost tih koji misle da bi moglo biti bolje. Grad Đakovo kao institucija stvara pretpostavke za djelovanje svih dionika u kulturi, a zašto ih nema dovoljno to nije pitanje za mene. Vratimo se mladima i kulturi. Mainstream kultura meni je osobno dosadna, a njome je kao i prije 30, 50 ili 100 godina zadojena većina, pa tako i većina mladih danas. U Đakovu, Osijeku ili Zagrebu, potpuno je svejedno. Ne morate otići daleko da biste dobili odgovor koliko đakovačkih gimnazijalaca cijeni, razumije i voli ili se bavi kulturom, a kamoli da ju stvara. Pitajte u razredima koliko ih čita išta drugo osim lektire, ako i lekturu čita u neskraćenom izdanju s weba. Ili pogledajte koliko ih odlazi na ekskurziju u Zagreb zbog odlaska u trgovački centar, a koliko ih je tamo zbog kazališne predstave na koju ih vodite. Pitanje kulture je kompleksno i o tome bih mogao napisati još mnogo toga, ali ću stati...

a danas još i više kada promišljam lijeve politike ponovno drugačije nego što sam promišljao prije 15 ili 20 godina. Dakle, nakon što sam novinarstvo ostavio iza sebe aktivno se uključujem u rad SDP-a i 2009. godine postajem dijelom Ureda gradonačelnika. Ono što je zanimljivo u cijeloj priči je da sam i tu obavljao novinarski posao na malo drugačiji način, odnosno s druge strane barikade, one političke. Pisao sam priopćenja, govore, brinuo se o protokolu, komunicirao s kolegama novinarima iz svih redakcija... Bio je to jedan dinamičan i profesionalno zanimljiv posao i dobro je da sam ga iskusio.

Zajedno sa suprugom vodite i obiteljski posao – proizvodnju gina i voćnih rakija. Je li teže biti novinar ili privatni poduzetnik?

Uvijek je riječ o izazovu. Kada sam bio profesionalni novinar, a ne samo po zvanju koje mi daje diploma, gorio sam dobiti naslovnicu, biti prvi na mjestu događaja, objaviti nešto što drugi mediji nemaju. Slično je i u ovom destilerskom poslu. Ekološki smo uzgajivači voća na 6.4 ha što je dovoljno teško biti samo po sebi, a onda smo se još nadogradili osnutkom destilerije Bijeli gusak. Danas je to jedna stabilna priča. Za naš gin Bijeli gusak, kao i za voćne rakije nagrađeni smo brojnim medaljama na domaćim i međunarodnim natjecanjima u kvaliteti proizvoda, što je znak da dobro radimo. Upravo dovršavamo i kušaonicu na našem gospodarstvu te smještajni objekt za turiste čime ćemo zaokružiti našu ponudu. Uglavnom, osjećam se odlično kao voćar i kao destiler.

Ambicija povratka u novinarske vode?

Samo u jednom slučaju. Ponudi li mi netko kolumnu ili komentatorsku formu to bih prihvatio. Ostalo, poput klasičnog novinarskog izvještavanja, ili uredničkog posla nikako. Iako, moja prva ljubav je radio i da sada mogu imati emisiju i vratiti se u studio ili izvještavati s terena uživo rado bih se ponovno okušao u tome.

Vjekoslav Đaić,

OD NOVINARSKJE BEBE, PUBERTETA DO

O Žutoj minuti, Novoj TV, uredničkom poslu, predavanju na fakultetu, francuskom jeziku i kulturi govori Vjekoslav Đaić

Prema riječima vaših profesora, uvijek ste pokazivali sklonost prema kreativnom radu, a neki od njih kažu da ste mogli studirati što god ste htjeli. Zašto baš novinarstvo?

S ovima koji to tvrde, i na tome im hvala, sigurno se ne bi složili profesori iz matematike. A zašto novinarstvo? Jer sam bio zaljubljen u televiziju kao medij i u moć televizije. I danas mislim da ono što mogu slika, zvuk i tekst zajedno je najkompletnije u prenošenju informacija, emocija, edukacije i zabave. Novinarski počeci su bili na Radiju Đakovo. U emisiji Žuta minuta. I ranije je bilo jasno kojim ću smjerom, a sve ostalo je učinak jako puno rada, truda i upornosti. Nisam ni u jednom trenutku posumnjao u svoju odluku.

Nakon dvadeset godina od izlaska iz đakovačke Gimnazije zasigurno su još uvijek prisutna sjećanja na srednjoškolske dane. Gimnaziju ste pohađali na prijelazu iz 20. i 21. stoljeće? Je li bilo kakvih zanimljivih školskih dogodovština iz toga vremena?

Kad to napišete ovako, zvuči kao da sam u školu išao na prijelazu iz renesanse u barok. Srednja u odnosu na osnovnu i jest bila jedna od životnih „renesansi“ koje svi prolazimo. Bilo je i dogodovština i nestašluke, baš kao, vjerujem, što ih imate i vi. Iz tog vremena pamtim da smo se puno smijali. I bili smo prilično vesela generacija. Naravno da smo i markirali, obično prvi sat jer sam putovao iz Drenja u Đakovo. Prošlo je dosta vremena, ipak nedovoljno da se ne bih sjećao svojih profesora. U posljednje vrijeme ih često i spominjem jer se sjećam što sam od koga naučio pa se trudim to ne zaboraviti. Sjećam se i odlaska u London, na učenje engleskog jezika. Zatekli smo se tamo baš kad je Goran Ivanišević osvojio Wimbledon (to smo gledali negdje usput). Tada je bio poseban osjećaj reći da si iz Hrvatske. Profesorica Miloš mi je predložila to usavršavanje, a s nama je išla profesorica Jurić. U svakom slučaju, odlično iskustvo. I dobra zabava. Na povratku smo bili u Parizu.

urednik večernjih Vijesti Nove TV

PREKO NOVINARSKOGA ODRASLOGA NOVINARA!

Jako brzo ste postali dio novinarskoga tima Nove TV. Razvojem tada mlade medijske kuće u Hrvatskoj, i vi ste stasali kao novinar. Vaše reportaže bile su uvijek rado gledane. Spoj osobnoga talenta i vjerojatno dobrog timskoga rada dao je odlične rezultate?

U vrijeme mojih početaka okolnosti su bile potpuno drugačije nego danas. Posla je bilo relativno malo, a nas koji smo htjeli raditi u novinarstvu relativno dosta. Ja sam znao što želim pa mi ni puno odricanja nije teško palo. Došao sam na praksu na Novu TV i ostao. Od novinarske bebe, preko novinarskog puberteta do odraslog novinara, danas urednika. Imao sam tu sreću što sam se okružio ljudima koji su znali i koji su znali podijeliti ono što znaju. Uvijek volim istaknuti da je jedna od mojih reportaža emitirana i na CNN-u. Kad ste već spomenuli timski rad, televizija je bez toga teško zamisliva. Talent i znanje malo znače ako i druge karike u lancu nisu na istoj razini. Još uvijek imam i određenih ambicija, no o tome nekom drugom prilikom.

Uz novinarski rad, uspješno ste „gurali“ i akademsku karijeru. 2021. godine doktorirali ste na Sveučilištu Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku. Uz posao na Novoj TV krenuli ste i s predavanjima na fakultetu. Rada li se, uz novinarstvo, i nova ljubav?

Rekao bih da se nikad do kraja nisam prestao obrazovati. Stalno nešto učim. Što zbog posla, što iz vlastite znatiželje. Doktorirao sam na temi luksuza. I to vrijeme koje sam proveo uz doktorat nije bilo lako. Pogotovo uz radni ritam i obveze. Predavati sam počeo prije nekoliko godina na Sveučilištu Sjever u Varaždinu, a potom i na Sveučilištu Vern' u Zagrebu. Nažalost, sve češće moram odbijati angažmane jer imam jako malo raspoloživih termina, a zahtjeva je priličan broj. Inače nisam škrtica, a tako je i kad se radi o znanju. Rado ga dijelim. Jako me veseli rad s mladima, kao i to kad vidim da sam prenio znanje na nekoga. I na poslu puno radim s mladim kolegama.

Tijekom novinarske karijere profilirali ste se kao politički novinar što potvrđuju i vaša istraživanja posebice ona vezana uz izbore? Koliko je stresno biti u poziciji da političari mjere svaku riječ, rečenicu. I u konačnici da među njima uvijek ima nezadovoljnika?

Nikad nisam bio do kraja politički ili novinar koji prati neki sektor. Katkad je to bila više politika, katkad poljoprivreda, katkad štogod drugo. Pokrivao sam vrlo širok spektar tema i to kroz razne žanrove. A stresno je uvijek. To je dio posla. Uvijek se mjeri svaka riječ. No, najvažnije je da je ona točna i tu nema kompromisa i rasprave. Važna je točnost, a kakav će to dojam ostaviti, o tome trebaju brinuti oni o kojima se govori, a ne oni koji govore. Uz to što se mjeri svaka riječ, ona ima svoju težinu i ima određene posljedice kad se izgovori u javnom prostoru.

„Novinarstvo je kao kutija s poklonom – istovremeno budi znatiželju i čini zadovoljstvo. Kroz novinarstvo naučiš mnogo o sebi, ali i o drugima.“, vaša je novinarska misao vodilja. Što biste maturantima poručili: zašto baš studirati novinarstvo?

Novinarstvo je super, pogotovo ako ga živiš i osjećaš kao svoj poziv. To je više od posla. To je stav i životni stil. Bez dobro informiranih građana, demokracija će uvijek biti zakinjuta. Naš posao je informirati, ali i dati kontekst onome o čemu govorimo. Poslužiti ću se citatom iz filma „Novine“: Novinarstvo služi onima kojima se vlada, a ne onima koji vladaju. Novinarstvo me je odvelo na mnoga mjesta za koja nisam ni pomislio da ću ih vidjeti, ali i upoznao s fantastičnim ljudima i mjestima. Proputovao sam pola svijeta.

Ljudi uvijek teže onome što im nije dostupno. Tako je i meni francuski bio nedostupan, a istovremeno mi je izazivao znatiželju. Ne znam reći otkud točno ta ljubav. Jednom kad sam krenuo s učenjem, vrata su se sama otvarala. Završio sam na fakultetu u Parizu, bio stipendist Vlade Republike Francuske... Bio sam čak i Ambasador francuskog jezika. I drago mi je da me s vremenom ta frankofilia nije napustila. Filmovi, glazba, serije, politička, gospodarska situacija... sve to pratim.

Od 2020. godine urednik ste večernjih vijesti Nove TV. Očito je to posao koji oduzima jako puno vremena, ali i traži potpunu odgovornost. Možete li opisati jedan vaš urednički dan, ili bolje rečeno, večer?

Parafrazirat ću Tolstoja - svaki dan nalik je jedan na drugi, a svaki je poseban na svoj način. Nema istih dana, nema ponavljanja, nema stare slave. Novi dan je novi izazov i novi početak. Naše Večernje vijesti su drugačija informativna emisija. Ona daje pregled najvažnijih vijesti i ne samo to, to je emisija u kojoj se uvijek nađe mjesta i za film, glazbu, izložbe. Sam ton i karakter emisije je znatno mekši, pitak (ali ne plitak), emisija obiluje zanimljivom slikom i povezana je u cjelinu koja ima autorski karakter. Rade je uglavnom mladi novinari, a iza svega stoji jako puno promišljanja, razgovora. Kad uredim emisiju, sve detaljno provjerim i pročitam kako bih stekao dojam kako će to sve zvučati kad voditelji pročitaju! Marija Miholjek i ja, kažu neki, znamo u tome usavršavanju i pretjerati. Tempo i dinamiku zadaje nam ono što se dogodi tijekom večeri. I sve se može preokrenuti u jednoj sekundi. Primjerice, kad je u Zagrebu pao dron, informaciju smo dobili 18 minuta prije emisije. To je vrijeme u kojem nemate baš mnogo prostora za razmišljanje već morate biti brzi. Reagirali smo i bili prva televizija koja se te večeri javila uživo s mjesta događaja. U svakom slučaju, dinamično, i stresno.

“Sendvič s kulenom u croissantu”

Od 2020. godine urednik ste večernjih vijesti Nove TV. Očito je to posao koji oduzima jako puno vremena, ali i traži potpunu odgovornost. Možete li opisati jedan vaš urednički dan, ili bolje rečeno, večer?

Za kraj! Podvucite vaše favorite: kulen – croissant; Slavonija – Francuska; novinarstvo – akademska karijera; tiskani mediji – digitalni mediji; NOVA TV - fakultet? Studentima obično kažem da na ovakva pitanja odgovore trećom opcijom. I sam bih pokušao tako pa ću za prvo reći sendvič s kulenom u croissantu. Sve ostale opcije jednaki su mi favoriti.

Vanesa Vaci, 4.c

I ONI SU BILI ĐAKOVAČKI GIMNAZIJALCI!

M A R T I N A F E R G E R D R A G U Š I C A
S E M E R I K P I Š L T Ć F U Ž X J J Ć L B
K Y Z F M A R I Z A B E L A M I J A K I Ć E
A C A V O H A R G Ć I V O N I L I T S A V I
T V K Č K F I V Y M I F D R B Ž J S F C E S
A D K N K L S Y I Č Q E Ć E D L P L Ć F H S
R F W I G G Q O Ž Č G V V Đ R J W C K N J Ć
I O Q W I I Ć S B K J A Q E J R A O Đ H Y V
N Ć Š W Š U Š W T J G N Č G T Ž T H V T C B
A E H I K F U H G R V L T U X R E B Ž Č I I
Z E L D T Š M S G Ć Z Đ H W Š E N Q G H C P
O U A I H Č S I R E D N E L A R A L R N O G
R W L Č I O Ć K D Y W F R Đ V U Š A C L G U
I W Y H W G Š S I Z K Š Y G B L A A M G Z C
Ć Č M W C P K P R Y U P E B T B R J E L Z S
N Ć N G F O F H J L Y W Z J O P Č Č X H L W
T Ć M Z E A Ž X J Q X E E Ć X Z E D Đ B L M
Š L I Ć S Š X I P Ć H C I R S F V Ć Q Š C Ć
Ž K E J L O H I M N A P U Ž A J I R A M N L
Đ M I L E L J U B I Č I Ć U T W Ć W Ć L Ć D
H A Y O Ž V J E K O S L A V Đ A I Ć U N D W
V I L J S T E L A S E P P T T Đ Y Đ R O Y W

Mile Ljubičić, Marija Župan Miholjek, Emerik Pišl, Marizabela Mijakić, Iva Stilinović Grahovac, Katarina Zorić, Stela Sep, Vjekoslav Đaić, Martina Ferger Dragušica, Eva Grgić, Tena Šarčević, Lara Lender

Katarina Zorić,

U HRVATSKOJ SAM PROŠLA SVE

O gimnazijskim danima, novinarskom profesionalnom putu, ulozi glasnogovornice Crvenoga križa, globalnim klimatskim promjenama i velikim prirodnom katastrofama govori Katarina Zorić

Maturantica đakovačke gimnazije bili ste školske godine 1996./1997. Možete li iznijeti neka sjećanja na srednjoškolske dane?

Dugo sam razmišljala kako odgovoriti na ovo pitanje jer nekako se očekuje da ću reći kako je sve bilo dobro, ali to ne bi bila istina. Odlučila sam biti iskrena jer možda i danas ima gimnazijalaca koji se susreću s brojnim izazovima pa im moje iskustvo može poslužiti kao znak da čak i kad stvari ne idu u skladu s nekim društvenim normama i očekivanjima, nastavak priče može biti i više nego dobar. Naravno da sam u srednjoj školi imala puno divnih dana, puno nezaboravnih iskustava, puno smijeha, druženja i zabave, a upravo u srednjoj školi započela su i moja prijateljstva koja traju i danas i stvorena su za cijeli život. Bilo je i divnih profesora od kojih su mi neki ostali baš u lijepom sjećanju i zahvalna sam im na svemu što su mi pružili.

No bilo je i dosta izazovnih dana kada je izostalo razumijevanje i podrška, posebno u nekim osjetljivijim danima kada smo se kao generacija suočavali s iznadmim tragedijama, prevelikima i preteškima za našu dob. Razumijem da su tada bila drugačija vremena i mentalno zdravlje gotovo da i nije bila tema, ali bilo bi lijepo da smo na raspolaganju imali više resursa namijenjenih cjelovitom osobnom razvoju, a ne samo učenju školskoga gradiva. Srednjoškolsko razdoblje vrijeme je adolescencije kada pokušavamo shvatiti tko smo i pronaći neko svoje mjesto u svijetu, a to nije uvijek lako i jednostavno pa je i uloga profesora i općenito obrazovnog sustava iznimno važna i velika.

Kako je započela vaša veza s novinarstvom? Lokalni Radio Đakovo, Novi radio...?

Moja veza s novinarstvom započela je zapravo vrlo rano, još u dječjoj dobi. Voljela sam se igrati radija i televizije, uvijek nešto pisala, lijepila fotografije uz tekstove i pravila se da su to novine. Nešto me „vuklo“ u tom smjeru. Honorarni suradnik Radio Đakova postala sam već sa 16 godina. Ujutro bih išla u školu, a poslije škole odmah na radio. Obožavala sam to, od prvoga dana na radiju sam se osjećala kao kod kuće.

Imala sam i sreću da sam na Radiju Đakovo pronašla kolege koji su mi pružali podršku i koji su mi omogućili da se razvijam ne samo kao radijska voditeljica, nego i kao novinarka. Nakon Radio Đakova, nekoliko godina sam radila na Novom radiju što mi je također bilo divno iskustvo. Istodobno sam povremeno pisala i za Glas Slavonije. Onda sam 2007. otišla u Zagreb i tamo iskusila sve vrste medija – od novina i časopisa do televizije i internetskih portala. Svuda sam nešto novo naučila o poslu, ali i o sebi samoj tako da koliko god mi je nekada znalo biti teško i naporno, zahvalna sam za svako to iskustvo.

glasnogovornica Crvenoga križa

KRIZNE HUMANITARNE SITUACIJE

Za istraživačko novinarstvo potrebno je puno hrabrosti

Nakon fakulteta, završili ste i privatnu novinarsku školu koju je vodio pokojni Ivo Pukanić. Logičan nastavak bio je Nacional, tada jedan od vodećih časopisa kojega je karakteriziralo istraživačko novinarstvo. Sigurno je to bilo jako uzbudljivo vrijeme?

Nakon srednje škole upisala sam Pravni fakultet i na trećoj godini odustala jer sam shvatila da ulažem puno vremena u nešto u čemu se uopće ne vidim. Tada sam upisala Visoku novinarsku školu u Zagrebu koja je pred kraj moga studiranja postala dio VERN-a, a nakon toga četvrtu i petu godinu novinarstva i odnosa s javnošću završila na Sveučilištu u Zadru.

Bila sam odličan student pa mi se pružila prilika da na VERN-ovom novinarskom fakultetu ostanem kao asistent predavač na nekoliko kolegija. Paralelno sa studiranjem radila sam u tjedniku Nacional i to za tiskano izdanje, kao i za njihovu web stranicu. Rad u Nacionalu definitivno je bilo posebno i nezaboravno iskustvo. Bilo je zanimljivo promatrati i učiti kako se otkrivaju velike teme i kako je potrebno puno energije, novca, vremena i truda za rad na pravom istraživačkom novinarstvu. Svakako želim istaknuti i kako je potrebno puno hrabrosti za rad na istraživačkim temama koje utječu na značajne društvene promjene.

Iz malo udaljenije perspektive, koliko su sve te priče oko velikih afera imale uporište u konkretnim dokazima ili je tu bilo i dosta improvizacije?

O aferama bilo koje vrste nemam informacija pa ih ne bih ni komentirala, ali ako govorimo o istraživačkim novinarskim temama kojima sam ja svjedočila, onda mogu reći da je svaka napravljena u skladu s profesionalnim standardima novinarstva. U ozbiljnom istraživačkom novinarstvu nema improvizacije, ali ima puno mukotrpnog rada.

Katarina Zorić na svom radnom mjestu

Nakon toga, slijedi rad na Tportalu? Drugačiji tip novinarstva?

Nije to išlo tako pravoertno u smislu da sam radila u jednom mediju, a potom prešla na drugi. Dok sam radila u Nacionalu, paralelno sam pisala za nekoliko portala i časopisa različitih tematika, a skupljala sam i televizijsko iskustvo na HRT-u i Novoj TV. Onda je došla i ponuda s Tportala koju sam prihvatila i tamo sam se zadržala pet godina.

Volontiranje donosi obilje dobrobiti u živote volontera

Čini se da su odnosi s javnošću postali jako primamljivi. I vi ste krenuli tim putem, ali u jedan jako plemenit posao čiji je smisao pomaganja ljudima u nevolji. Možete li opisati sustav Crvenoga križa?

Primjerice, u Nizozemskoj sam prošla globalni trening za krizno komuniciranje na kojemu sudjeluje tek 30-ak ljudi iz cijeloga svijeta i certifikati koji se dobivaju na takvim edukacijama priznati su u cijelome svijetu. Imala sam priliku odraditi i misiju u Bosni i Hercegovini kao komunikacijski delegat Međunarodne federacije Crvenoga križa u jeku najveće migrantske krize u toj zemlji. U Hrvatskoj sam prošla sve krizne situacije – poplave, migrantski val, potrese, dolazak ukrajinskih izbjeglica... Svako to iskustvo bilo je iznimno zahtjevno i psihički i fizički, ali i nevjerojatno nagrađujuće. Moj posao jesu odnosi s javnošću, ali vrlo često našla sam se u situaciji da pružim i konkretnu pomoć ljudima u nevolji. Ništa ne može zamijeniti taj osjećaj i smatram se blagoslovljenom jer sam i danas s mnogima od tih ljudi u kontaktu.

Zahvaljujući Hrvatskom Crvenom križu, dobila sam priliku pohadati sjajne međunarodne edukacije. Upravo takav sustav meni je omogućio razvoj i u domaćim i u međunarodnim okvirima. Meni su se odnosi s javnošću i Hrvatski Crveni križ dogodili sasvim slučajno iako ne vjerujem baš u slučajnosti, ali jako mi je drago da su se stvari tako posložile. Hrvatski Crveni križ (HCK) veliki je sustav koji se sastoji od Središnjeg ureda u kojemu ja radim, i od 132 društva Crvenoga križa koja djeluju na području cijele RH. HCK je Nacionalno društvo Crvenoga križa i dio je Međunarodne federacije Crvenoga križa i Crvenoga polumjeseca koja broji 191 nacionalno društvo, odnosno 191 zemlju.

I naši učenici često sudjeluju kao volonteri Crvenoga križa? Volontiranje je danas sve prisutnije u društvu. Je li to znak da i se u pozitivnom smislu razvija društvena svijest o potrebi pomaganja potrebitima?

Vidljivo je da se ljudi danas češće odlučuju na volontiranje, ali prema mojemu mišljenju, to još uvijek nije dovoljno. Ljude treba poticati, odnosno podsjetiti na volontiranje. Mislim da nije stvar u tome da ljudi ne žele nego jednostavno zaborave da postoji i taj način ispunjavanja slobodnog vremena. Volontiranje je aktivnost za sve – i za mlade i za zaposlene i za umirovljenike. Mi u Crvenom križu imamo i programe u sklopu kojih volontiraju starije osobe. Svi redom kažu da ih je volontiranje preporodilo i ponovno učinilo društveno korisnima. Ne treba posebno napominjati koliko volontiranje znači za ljude koji su u potrebi, ali valjalo bi podsjetiti da volontiranje donosi obilje dobrobiti u živote volontera. Dokazano je da volontiranje ima terapijski učinak, izgrađuje samopouzdanje, omogućuje učenje novih vještina i širi krug ljudi u životu osobe. Iskoristila bih ovu priliku i zahvalila đakovačkim gimnazijalcima na volontiranju, ali i svim drugim ljudima koji su sebe i svoje vrijeme stavili u službu drugih. Mislim da se u tome očituje prava veličina čovjeka.

Petra Majstorović, 4. b

Martina Ferger Dragušica,

MENE JE ZAČARAO RADIO, GLAZBA I GLAS KOJI ČUJETE!

O novinarskim počecima, radijskoj karijeri, poduzetništvu govori Martina Ferger Dragušica

Kao bivša đakovačka gimnazijalka vjerojatno se ponekad sjetite prošlih vremena i boravka u školskim klupama. Nekoliko rečenica, neka anegdota, zanimljivost iz tih vremena?

Sjetim se, naravno, često i rado. Gimnazija je vrijeme formativnih godina, učenja, sazrijevanja i stjecanja prijatelja za cijeli život. To je vrijeme u kojem nemamo puno životnog iskustva, ali taj nedostatak kompenziramo nekim čulima koja kasnije tijekom života zakržljaju.

IZ današnjeg rakursa potpuno mi je jasno da smo imali sjajne profesore koji su istinski voljeli svoj posao i često pomislim kako bih sada puno pažljivije slušala njihova predavanja. Od profesora Nikole Damjanovića i njegovih strastvenih predavanja iz povijesti, profesora Darka Brinjaka i njegove nevjerojatne preciznosti i besprijeorne organizacije pa do profesora Miroslava Bauera koji me pustio da naivno mislim kako sam ga uspješno prevarila u čitanju lektire samo da bi mi tri tjedna prije mature točno naveo koja djela nisam pročitala tijekom minule četiri godine i zatražio da ih pročitam do mature. To je iskustvo bilo krunski dokaz da oni (naši profesori) jesu nekad bili naših godina, a mi još nismo bili njihovih godina.

Vaši su novinarski početci krenuli u srednjoj školi. Prva iskustva na Radio Đakovu?

Da, u srednjoj školi. Mislim da je to moglo biti možda 1997. godine. Iako sam prije radija imala jedan kratki izlet u pisano novinarstvo, napisala sam nekoliko tekstova za osječki list Bumerang, mislim da me radiju nije privuklo novinarstvo u užem smislu riječi. Radio je (i uopće rad u medijima) puno više od novinarstva. Informativni dio programa samo je dio priče, a kako su godine odmicala radio je sve manje služio primarno informiranju slušatelja i sve više je preuzimao neke druge uloge, sve u skladu s trendovima koji su se počeli mijenjati nevjerojatnom brzinom.

U vašoj generaciji bila je i Katarina Domjanović koja je također krenula novinarskim putem. Kako ste se vi odlučili za novinarstvo?

Tih godina kad sam počinjala surađivati na Radiju Đakovo, ljudi su se informirali slušajući vijesti na radiju ili televiziji. Danas, tridesetak godina kasnije, malo tko će uključiti program lokalnog radija nakon što osjeti podrhtavanje tla, vjerojatnije je da će uzeti mobitel i da će informacija o potresu biti dostupna odmah. Međutim, iako možda nećemo posegnuti za radijem kao prvim izborom informiranja, svakako ostaju njegove druge uloge zbog kojih će nas pratiti kroz dan. Moja prva iskustva na radiju su iz vremena kad je radio zauzimao jedan posve drugi i drugačiji prostor u životima ljudi no što je to slučaj danas.

radijska voditeljica i poduzetnica

OSIJEK JE ČUDO OD GRADA!

Radio bi trebao biti prijatelj!

Moja draga prijateljica Katarina Domjanović (danas Zorić) krenula je novinarskim putem u pravom smislu riječi, kako u konkretnim poslovima koje je obavljala, tako u smislu formalnog obrazovanja. Njezin je profesionalni put u jednom trenutku skrenuo k odnosima s javnošću gdje je itekako dobro i kvalitetno implementirala znanja i iskustva iz rada u medijima. Ja se zapravo i nisam odlučila za novinarstvo nego za radio, a na radiju su u to vrijeme egzistirali i voditelji, spikeri, urednici, glazbeni urednici, kreativci raznih profila... tako da osoba koja bi pokazala interes za rad na radiju nije morala biti novinar u užem smislu riječi. Uostalom, čak ni današnji news prezenteri ne moraju nužno biti novinari.

Za razliku od većine vaših kolega koji su se okrenuli digitalnim medijima vi ste uporno ostali u radijskom prostoru. Osijek je vaš grad, radno mjesto, obiteljski dom? Možete li ukratko opisati svoj poslovni put?

Da, ostala sam uvijek uz radio. Imala sam dvije ponude za suradnju na televiziji, ali me to nikada nije zanimalo. Nakon dvije ili tri godine angažmana na Radio Đakovu, započela sam suradnju s agencijom Claritas u vlasništvu mog današnjeg supruga, tu sam stekla prva iskustva u marketingu kao i u poslovima audio produkcije i proizvodnje raznih radijskih oglasa i reklama. Nekako paralelno s tim dobila sam ponudu za posao na tadašnjem Gradskom radiju u Osijeku koji je predstavljao u to vrijeme svojevrsni fenomen u eteru. Bili su silno napredna i moderna komercijalna radijska postaja koja je na ovim prostorima realizirala prve projekte koji su imali ambiciju radio širiti izvan njegovih vlastitih okvira i ograničenja – javljanja, koncerte, natjecanja i sl. Pojavom formatiranog radijskog programa trendovi se ponovo mijenjaju, format stiže u Osijek u sklopu nacionalnog projekta Totalni FM u čiju mrežu ulazi tadašnji Radio Plus.

Mene je konkretno začarao radio, glazba i glas koji čujete, glas koji će vam – ako je dobar u onome što radi – stvoriti slike u glavi, potaknuti snažnu emociju, nasmijati vas, rasplakati, ispričati priču koju ćete sutra prepričati u kafiću, biti vam prijatelj. Tu ulogu radio ima i danas. Danas čak daleko više nego tada. Nekad su pjevači, umjetnici, književnici i uopće osobe iz javnog života trebale radio kako bi predstavile sebe i svoj rad. Danas svatko tko ima što za reći i pokazati može to učiniti i bez radija (i tradicionalnih medija), može se izraziti putem različitih internetskih kanala, društvenih mreža i slično. Zato je i radio morao više puta ponovo analizirati svoju ulogu i prilagoditi se zahtjevima vremena.

Tako da sam sljedeća iskustva stekla tu. Konačno, 2018. godine pozvana sam na Slavonski radio koji je netom prije prošao kroz transformaciju i također formatirao svoj program. Na Slavonskom radiju bila sam u statusu vanjskog suradnika, kasnije i djelatnika u radnom odnosu. Jedno vrijeme sam obnašala i funkciju programskog direktora. Paralelno s radom na radiju, radim i samostalno uglavnom spikerski posao i angažmane te vrste. Danas su to uglavnom tv voice overi za tvrtke i brendove kao što su Max Factor, Konzum, Tisak, Ledo, Saponiju, različiti tekstovi za tv reportaže, audio knjige, sinkronizacije i slično. Volim rad u studiju, imala sam veliki broj zanimljivih i kreativnih angažmana koji su se nizali tijekom godina i istinski uživam u takvim procesima. Osijek? Osijek je čudo od grada. Ovdje je sve s mjerom. Ne bih ga mijenjala nizašto.

NE BIH GA MIJENJALA NIZAŠTO!

Osim radijskoga prostora, odlučili ste se i za poduzetničke projekte. Vlasnica ste Produkcije M, obrta za audio i video produkciju. Kako spojite te dvije zanimacije?

Prirodno su spojene. Ja sam surađivala isključivo s komercijalnim radijima. To su radiji koji su izloženi zakonima tržišta i mogu preživjeti onoliko koliko dobro plivaju na tržištu. Zaratit ćete za plaće ako se tvrtke i brendovi žele oglašavati kod vas, oni će to željeti ako ste slušani, slušani ste ako proizvodite zanimljiv program. Javni servis je nešto posve drugo. Tako da je marketing i proizvodnja radio i tv reklama prirodno povezana s komercijalnim radijem.

Vaš medij je radio. Koliko je on atraktivan u odnosu na vizualne medije. U čemu je prednost radija u odnosu na recimo televiziju ili digitalne medije?

Atraktivan je. Radio se pokazao kao iznimno otporan, žilav i prilagodljiv. Preživio je nekoliko žestokih udaraca – od pojave mlade sestre televizije, sve do interneta i silnih sveobuhvatnih promjena koje je Internet donio. Radio je i dalje medij koji ne traži našu nepodijeljenu pažnju dok ga konzumiramo. Radio slušamo dok vozimo, dok radimo, kuhamo. Tu i dalje leži veliki dio njegove snage. U početku je predstavljao jednosmjernu komunikaciju, s vremenom je evoluirao u dvosmjernu. U posljednje vrijeme koristi sve blagodati modernih tehnologija i zato na zaostaje (čak ni u slici). Sva preostala snaga leži u tradiciji. A ima tu i neke čarolije. Možda će baš zbog te čarolije i preživjeti i uvijek se nekim čudom prilagoditi. Vrijeme radio drame Orsona Wellesa je daleko iza nas, ali budućnost sigurno donosi uzbudljive obrate. Možda i neku pravu invaziju u kojoj će možda baš radio odigrati neku povijesnu ulogu. Takav scenarij me uopće ne bi iznenadio.

Za sebe kažete da ste vatrena obožavateljica odlične glazbe, posebice Rolling Stonesa. Prema objavama čini se da su sedamdesete i osamdesete godina prošloga stoljeća vaša omiljena tema. Kako danas procjenjujete nove glazbene trendove?

Ne kažem ja to za sebe, to su ekstrahirali kolege kad je trebalo rezimirati tko sam to ja kad sam preuzimala onu ulogu prijatelja (koju sam maloprije spomenula) „s druge strane etera“. Tako se to danas radi. Radio bi trebao biti prijatelj. Ljudi koji vam se obraćaju na radiju bi trebali težiti približiti se što više pojmu prijatelja. U tom smislu, kad ih se predstavlja putem weba ili društvenih mreža ide se u smjeru u kojemu biste opisali prijatelja – što voli, što ne voli, kakvu glazbu sluša, ima li neke vrline, ima li mane (baš kao što ih imamo svi...). Silno sam nostalgična i zapela sam negdje u prošlosti kad je život bio sporiji i kad smo se više gledali u oči, češće spontano družili... Vjerujem i da je moj glazbeni ukus zapravo izliven iz kalupa te nostalgije za prošlim vremenima. Dužeg i stabilnijeg glazbenog mosta između prošlosti i sadašnjosti od Rolling Stonesa nema. Oni su svirali prije no što je Armstrong zakoračio na Mjesec. Daleko prije mobitela, interneta... Sviraju i danas. Nisam ljubitelj novih glazbenih trendova. Taj otpor koji imam prema modernoj glazbenoj produkciji smatram ujedno i jednim od svojih hendikepa. Nikada neću biti posve sigurna jesam li objektivna kad kažem da je danas sve manje-više instant ili to iz mene progovara starost i moja slabija prilagodba novotarijama.

Eva Grgić,

HEJ! JA SAM EVA GRGIĆ

O životu između školskih klupa i novinarskih arena, o putovanju od gimnazije do svjetskih prvenstava, govori sportska novinarka Germanijaka s kojom je razgovarala Manuela Dorić

Eva Grgić danas je sportska novinarka portala Germanijak.hr, a godine prije upisa na Fakultet političkih znanosti u Zagrebu, provela je u klupama đakovačke gimnazije. Gimnaziju je upisala školske godine 2009./2010., smjer prirodoslovno-matematički, razred, nažalost, pokojnog profesora Darka Brinjaka.

Presudila je ljubav prema pjesmi, poeziji, književnosti...

Obično „matematičari“ nastavak svoga školovanja vide na elektrotehnici, građevini, medicini, farmaciji... Međutim, ova mlada Đakovčanka odlučila se za studij novinarstva. Logično je bilo prvo pitanje: Što je presudilo vašem izboru?

Zapravo je sve slutilo da ću ići prirodoslovnim putem, prirodoslovni predmeti su mi oduvijek bili jako zanimljivi. Najviše me zanimala fizika još od osnovnoškolskog obrazovanja u Osnovnoj školi Josipa Antuna Čolnīća te je tomu, dolaskom u gimnaziju, dodatno pridonijela i profesorica Spomenka Hardi. Izuzetno mi je bila zanimljiva i informatika i programiranje kod profesorice Vesne Tomić. Ništa nije slutilo da ću na kraju odabrati humanističke znanosti, osim moje osobne ljubavi prema pjesmi, poeziji, književnosti... Oduvijek sam voljela čitati, ali nikada nisam mislila da ću zbog toga upisati novinarstvo, pogotovo jer nitko od mojih bližnjih nije imao doticaja s novinarstvom. Sve je slutilo da ću upisati nešto vezano za prirodoslovne znanosti, sve dok na satima hrvatskog jezika nismo počeli pričati o državnoj maturi i dok se nisam našla sa skriptom u ruci. Tada sam primijetila da me puno više veselilo ponavljati hrvatski nego matematiku.

Oduvijek su mi jezici išli od ruke i odlučila sam promijeniti svoj odabir. Odmah sam otpisala nastavnički smjer jer se nikako nisam mogla zamisliti u tom svijetu. Novinarstvo mi se učinilo odličnim izborom jer je bio spoj onoga što volim privatno i što me ispunjava poslovno. Htjela sam odmah izabrati sportsko novinarstvo i kroz doticaj s drugim smjerovima nikada to nisam htjela promijeniti. Razlika je u tome što je računarstvo 'posao, posao', novinarstvo je puno toga drugoga, moraš znati prihvatiti drugu stranu, kako pričati i koje pitanje postaviti - postaviti pravo pitanje u pravome trenutku jer bilo koji razgovor koji kreneš s krivim pitanjem vodi u propast. Fascinantno je kako se osobe otvore, pogotovo ženama, posebice u nogometu. Prema muškim kolegama druga strana možda ponekad ima neku 'odbojnu crtu'. Žene ipak pristupaju nježnije i sugovorniku i zadatku, a to može biti recept za uspjeh.

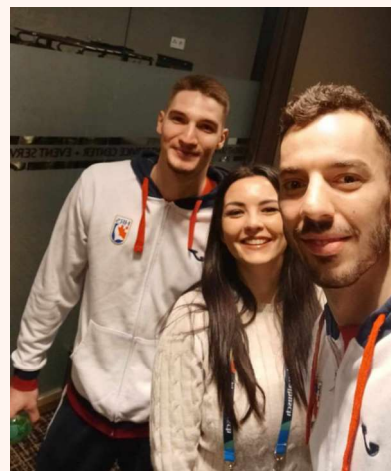
sportska novinarka

IZ ĐAKOVA!

Fakultet novinarstva nudi odličnu praksu

Kako biste opisali vaš fakultet? Da vas netko od današnjih gimnazijalaca pita: Zašto bih trebalo/la studirati novinarstvo, što biste mu/joj savjetovali?

Fakultet političkih znanosti u Zagrebu jedini je državni, čisti novinarski studij u Hrvatskoj i iznimno je zanimljiv. Ima raznorazna usmjerenja, primarno je podijeljen po vrstama medija: televizija, radio, tisak, novi mediji i PR. Na kraju svaki student bira dva smjera, a za vrijeme studija možete odraditi praksu na televiziji Student, radiju Student ili pišući za novine Global. Tako da vam fakultet može ponuditi solidnu praksu, ali je moj savjet da uz tu odradite i onu u drugim redakcijama. Ponudite se volontirati, a kada steknete iskustvo vjerojatno će vas neka redakcija i zadržati i plaćati, a na kraju dana i ako se to ne dogodi, nakon fakulteta ćete izaći na tržište rada puno spremniji nego li sa samom teorijom.

Jeste li mogli zamisliti, na početku studija, da ćete biti dio svjetskih i europskih prvenstava?

Haha, nikako. Sanjaš to, nadaš se da bi mogao biti tamo, ali ne očekuješ to tako brzo. Neposredno prije početka Europskoga U-17 nogometnog prvenstva 2017. godine, na fakultet je stigla zamolba HNS-a kojom traže zainteresirane novinare - volontere. Nakon razgovora za posao, primljena sam. Prvenstvo je održano u Zagrebu, ali nije bio veliki spektakl, ali je bilo simpatično iskustvo vidjeti kako suraduju HNS, UEFA, kako se organiziraju utakmice, koliko je pravila oko cijele organizacije. Ono što mi je bio prvi veliki spektakl na kojem sam radila Europsko je rukometno prvenstvo 2018. godine u Hrvatskoj. To sam ljeto radila sezonu na moru. I odlučila sam, ne očekujući ništa, poslati motivacijsko pismo sa svojim životopisom HRS-u. Sljedeći sam dan dobila odgovor kako mogu voditi njemačku rukometnu reprezentaciju. Svidjela sam se Nijemcima i pozvali su me da sudjelujem na sljedećem rukometnom prvenstvu, ovoga puta svjetskom, u Njemačkoj i Danskoj. Tamo sam vodila hrvatsku rukometnu reprezentaciju. Upoznati ljude kao što su naši rukometaši ili na primjer makedonsku zvijezdu Kirila Lazarova, Mikkela Hansena, Nikolu Karabatića, bilo je izuzetno lijepo iskustvo. Na primjer doći Domagoju Duvnjaku i reći: 'Hej, ja sam Eva Grgić iz Đakova', pa ući u priču s njime, na kraju krajeva i živjeti s njima u hotelu mjesec dana, vidjeti najljepše sportske dvorane, računati u kojoj se sekundi treba pustiti koja himna, učiti druge kako se izgovaraju imena naših igrača pa se nasmiјati kada službeni spiker Cindrića ipak prozove 'Zindrić', bude simpatično

Malo tko ima takvu priliku i drago mi je što sam ja među tim malobrojnim. Skup je to jako puno malih detalja koje ljudi nemaju priliku vidjeti. Kada to sve osjetiš, i znaš da si ti jedan mali kotačić svega toga, to je osjećaj strahopoštovanja prema organizaciji, to su emocije koje su teško usporedive s nečim što prolazite svakodneвно. Svjetsko nogometno prvenstvo u Kataru zasigurno će mi ostati najupečatljivije zbog razlike u kulturi.

Bila sam tamo najkraće, otišla sam na jednu utakmicu i vratila se odmah natrag. Ali vidjeti te stadione usred 'ničega', klimatizacija tih stadiona da se doslovno smrznete na njemu, baš kao da je netko sagradio nešto od kartona što je tu tih nekoliko tjedana i onda će nestati. Pomalo bizaran osjećaj i miješanje oduševljenja novcem koji je u to utrošen, a opet pomalo i tuga jer jednostavno nije dao, barem meni, onu pravu nogometnu emociju koju Europa da.

Ružne komentare šalju samo zavidni ljudi!

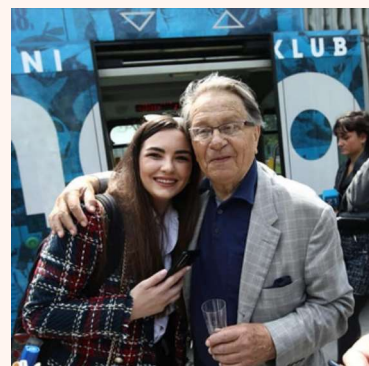
Žene – sportski novinari? Čini se da još uvijek vlada mišljenje da je sport „muška stvar“. A vidimo da danas put ženskim sportskim novinarkama krče talijanska novinarka Diletta Leotta, a u hrvatskim okvirima to je Mirta Šurjak. Koliko ih publika cijeni kao vrsne novinarkе, a koliko kao zgodne, atraktivne žene?

U svakom slučaju ima stigmatizacije i seksizma, stvar je samo kako se nosiš s time. Ja sam kroz godine iskustva uspjela steći status da me kolege smatraju svojim 'bratom'. Nije se jednostavno boriti s time, ali, naravno, ima i pozitivnih stvari gdje će vam se muškarac puno ljepše otvoriti. Recimo, pokojni Ćiro Blažević je obožavao medijsku pažnju, ali on ju je znao i koristiti kao rijetko tko. Dodajmo tome koliko je on volio ženski rod, bilo je nemoguće, rekao bi on "glupo sine" neiskoristiti priliku da s njim napravite odličan razgovor. On je u tome guštao, a takav sugovornik vam na pladnju da dobro odraden zadatak. Kao žena, u bilo kojem poslu, treba samo postaviti granice i ne dopustiti da ih netko prijede. Susrela sam se sa svakakvim komentarima, i uživo i ispod mojih članka gdje ljudi komentiraju preko lažnih profila, s komentarima: 'Nije to za tebe', 'Vrati se u kuhinju!', 'Tko je dao ženama da se približe nogometu?'... S druge strane, bilo je i divnih povratnih reakcija na moje tekstove i emisije zbog kojih dobijete dodatan motiv za rad. Na kraju dana, zadovoljna sam kako radim svoj posao.

Napravim grešku, napravim odličan posao, imam grozne i sjajne dane. Nema baš ništa što će vam stvoriti put bez pogrešaka, ali to je potpuno normalno. Na kraju dana, kada se osvrnem na sve, sjedim u novinarskoj loži Dinama, Hajduka i drugih klubova, gledam uživo Ligu prvaka, poznajem iznimno važne ljude u sportskom svijetu, legende hrvatskoga i svjetskog sporta... Tako da, ružne komentare želim ignorirati. Ionako ćete ih čuti od onih koji su lošiji od vas. Mislim da je ovaj intervju, ili neki podcast, pravi način da se žene u 'muškom svijetu' predstave na pravi način. Jer su to forme koje vam dozvoljavaju da budete ono što jeste, dok posao kao takav od vas traži određen način izgleda, oblačenja, stava, ponašanja... Nisam mu se još privikla, ali radim na tome, haha. U pisanom novinarstvu nije toliko veliki problem, dok je na televiziji vrlo lako na pogrešan način prikazati ženu.

Vaša matična kuća je Germanijak. Možete li opisati jedan vaš radni (novinarski) dan?

Karijera mi je na volonterskoj osnovi, ako govorimo o novinarstvu, započela u redakciji Sportkluba, a potom sam prešla u Styriju, odnosno prvo u 24sata, a potom u Večernji list. No, baš večernjakovce ističem kao moju kuću. Ondje sam se najbolje osjećala. Radni zadaci novinara ponekad izgledaju dosadno, osobito kada nema terenskih zadataka ili posebnih sportskih događaja. Moj radni dan, kada nema utakmica, izgleda tako da ujutro dodem u redakciju i krenem pisati tekstove. Ponekad nemaš neki određenu temu pa gledaš što se zbivalo u sportovima, na primjer NBA-u tijekom noći. Ako imaš neki autorski tekst, intervju ili najavu utakmice i slično, tada to ponekad pišeš i izvan redakcije. Kada je utakmica, pogotovo one koje imaju veći značaj, često si tamo dva sata ranije i odlaziš doma s terena među zadnjima. To je jedan od tih dobrih osjećaja novinarstva: kada se pogase svjetla na Maksimiru, a mi novinari odlazimo među zadnjima. Pozdraviš zaštitare, umoran si "kao pas" vrtiš utakmicu u glavi, razmišljaš o tekstovima, a opet nekako je sve u redu. Čudna novinarska nirvana nakon dobro odradenog terena.

Kupovati čarape i lijekove Lini Červaru poseban je doživljaj

Ima li kakva zgodna anegdota u dodiru sa sportskim svijetom?

Uvijek ima nešto zanimljivo, stalno se nešto događa. Ono što mi je možda bilo malo čudno je to da momčadi zovu frizere. Naši su rukometaši, na svjetskom prvenstvu 2019., pozvali frizera Ante Rebića koji je tada igrao u Frankfurtu. Čovjek dolazi sa svojim frizerskim koferom i dečkima uređuje nove frizure. Isto tako, pokojni Mirko Novosel je napravio muzej ispod svoga stana i pozvao me da dodem kada smo radili intervju za moj diplomski rad. Prvo što vidite na ulazu je njegov dres s brojem 07 jer je 2007. ušao u Hall of fame. Onda smo satima pričali o košarci, on mi je prepričavao svoja sjećanja, oko tebe doslovno svaki korak svjedoči povijest košarke na ovim prostorima... Teško da može ići bolje od toga kada si još tako "zelen". Jedna od bizarnijih priča bila je kada sam morala tadašnjem rukometnom izborniku Lini Červaru kupovati čarape. Došao je na svjetsko prvenstvo samo sa sportskim čarapama, bez onih za cipele. Sjetio se nekoliko sati prije utakmice da mu nedostaju čarape. Uz pomoć svoje rodbine otišla sam u potražnju čarapa u Münchenu, haha. Jednom prilikom trebao mu je i lijek za žgaravicu. Tražio je točno određeni lijek, koji je naravno bio iz Hrvatske. Kupila sam lijek njemačke marke jer, jasno, drugog nije bilo, ali pristao ga je popiti.

Kada biste dobili zadatak napraviti listu pet vama najomiljenijih ljudi s kojima ste odradili intervju, tko bi bio prvi, a tko peti?

Teško je izdvojiti samo njih pet, ali ako moram... Na prvom mjestu zasigurno bi bio Ćiro Blažević. On će vas slagati, obmanuti i usput će vam reći i istinu, a vi iz svega toga trebate shvatiti što je što. Natjerat će vas da ga u istom trenutku zavolite, zamrzite, plaćete. Na petom mjestu je Džemal Mustedanagić, igrač zlatne Dinamove generacije koja je osvojila naslov prvaka Jugoslavije. Spontano sam ga upoznala na 40. obljetnici Dinamove zlatne generacije. Uspjela sam doznati kako je tada Dinamo bio u Đakovu, kako je on "kupljeni dinamovac" jer su mu kao djetetu dali pet maraka ako krene navijati za Dinamo, a on ne da je počeo navijati nego je, eto, i zaigrao u dresu Dinama i postao prava legenda. Pitao je i on mene kako sam ja počela navijati za Dinamo pa je na kraju, razgovor završio pozdravima mojoj obitelji jer je saznao da je to kod nas u kući već stvar "koljena na koljeno". Da takva jedna velika persona na tako pristojan način završi razgovor s vama, jednom malom novinarkom, to puno govori o njemu i natjera vas da se još jednom, po tko zna koji put, zaljubite u ovaj posao jer stvarno ne znam koja druga profesija vam može omogućiti takve trenutke.

Tena Šarčević,

HRVATSKA IMA ODLIČNU

Novinarska putovanja, glazbena strast i izazovi stvarnosti: Tena Šarčević o novinarstvu, potresu u Petrinji i kritici popularne glazbe

Kao i sve ostale gimnazijalce - novinare i Vas ćemo upitati o sjećanjima na srednjoškolske dane. Kako iz današnje perspektive vidite vašu srednju školu? Ima li nekih posebnih sjećanja, dogodovština, anegdota...

Nemam nikakvu posebnu anegdotu, ali u svakom slučaju period srednje škole mi je bio jako lijep period u životu. Pohadala sam jezičnu gimnaziju i već tada sam naginjala onome čime se bavim danas. Imala sam odlične profesore, pogotovo one iz jezika i uz pomoć njih postavila sam jako lijepe temelje za nastavak školovanja.

Od 2016. godine novinarska ste Jutarnjega lista – jednoga od najprestižnijih hrvatskih medijskih kuća. U Jutarnjem listu ste se specijalizirali za kulturne teme odnosno glazbu. Možete li opisati jedan vaš novinarski radni dan?

Više ne radim u samoj redakciji već u marketinškom odjelu. Poanta moga trenutnoga posla je pisanje redakcijskih tekstova koji su plaćeni. Nedavno smo radili za jednu tvrtku koja prodaje mobitele, i nije poanta reći kako su to super mobiteli, nego smo napravili kampanju. Pisali smo tekstove koje objavljuju za Božić i onda jedan odlomak bude o tom mobitelu koji tim ljudima omogućava dobru komunikaciju...

Tena Šarčević, bivša gimnazijalka, danas je novinarka Jutarnjega lista. Gimnaziju A. G. Matoša završila je godine 2012./2013., jezični smjer. Specijalizirala se u području kulture, točnije glazbe.

Ali da, prije toga, dugo sam godina sam se bavila kulturom i trenutno uređujem glazbeni portal – glazba.hr pa kao urednica puno radim s mladim novinarima što je jako zanimljivo iskustvo. Nisam radila samo u kulturi nego sam radila i reportaže s terena. Jako je to dinamičan posao, nikad ne možeš znati kako će ti izgledati dan, uvijek upoznaješ nove ljude... To je specifičan posao kroz koji doživiš mnoge stvari koje vjerojatno ne bi doživio u 'normalnom' svakodnevnom životu.

S obzirom na to da veliki dio današnjih maturanata, nekoliko mjeseci prije završetka nastave, ne zna ili nije siguran što studirati, kako ste se vi odlučili za studij novinarstva?

Upisala sam jezičnu gimnaziju i oduvijek sam puno čitala i rado pisala. Kada sam razmišljala o fakultetu i studiranju jezika, nekako mi je to bilo dosadno. Novinarstvo mi se činilo kao nešto u okviru čega se imam priliku baviti različitim temama. I prije srednje škole mi je to bilo zanimljivo, ali oduvijek sam bila u strahu hoću li s time naći posao. Na kraju, jako mi se brzo sve posložilo pa sam jako brzo dobila posao koji sam htjela i pokazalo se da sam dobro izabrala. Uvijek mi je bilo zanimljivo kako velike novinarske ikone od nekih malih, svakodnevnih i jednostavnih stvari, uspiju prikazati sve važno na zanimljiv način.

novinarka Jutarnjega lista

TECHNO SCENU!

Reportažom "Ispovijesti reporterke: Petrinja mi je u trenu nestala pred očima", nagrađeni ste na festivalu Fra Ma Fu. Iako je vjerojatno teško, možete li dočarati dio tih emocija?

Bilo je stravično i jako teško. Ja sam bila u redu, ali kao da se sve to događalo u nekom filmu. Mi smo išli raditi reportažu o potresu koji se zapravo dogodio dan ranije. Tražili smo nekoga da nam pokaže svoju kuću i nešto ispriča. Kolega i ja smo sjeli u automobil i upravo kada smo parkirali automobil dogodio se potres. Cijeli dan je bio dan kaosa. U jednom sam trenutku fotografirala i objavila na Twitteru, nisam provjeravala nekoliko sati, a kada sam napokon pogledala javljali su mi se BBC, Reuters... i svi ti veliki svjetski mediji, u jednom trenutku sam se javljala i radiju iz Londona.

Taj tren kada se smirio potres, izašli smo iz auta. Žena iz zgrade viče „Upomoć!“, ispod nje čovjek je bio u autu, a cijeli auto zatrpan ciglama. Ljudi su bili izvan sebe, uopće nisu znali što rade. Među prvima smo išli i u Majske Poljane, mjesto gdje je bilo i poginulih. Putem smo vidjeli strašne prizore – srušene staje pa konju samo glava viri, ljudi iz staračkog doma, u kolicima, na cesti... Kada smo došli u to mjesto razne razrušene kuće koje više nisu nalik na kuće. Kasnije je došao bager i tragali su za zatočenim ljudima u ruševinama. Jako je bilo bolno to gledati. Na putu za Zagreb smo stali na benzinskoj stanici i tamo je bilo mnoštvo ljudi koji su kupovali vodu. Užasno mi je to i baš me naživciralo što o takvim stvarima ne mislimo i prije. Posjetila sam Petrinju i godinu dana poslije i dalje je bilo katastrofa, sve je bilo isto.

Elektronska glazba ima ogroman potencijal

Specijalizirali se ste za elektronsku glazbu. Odakle baš taj tip glazbe s obzirom na to da, čini nam se, ona još uvijek nije baš jako popularna u Hrvatskoj?

Volim glazbu i pisanje o glazbi mi je uvijek došlo prirodno. Naša je publika, publika Jutarnjega lista, raznolika i urednik nas uvijek podsjeća na to. Potrebno je pisati tako da svi razumiju. Zato mi je i bio zanimljivo pisati o glazbi i pokušati objasniti na način na koji će svi razumjeti što je tu sad zanimljivo, neobično... Mislim da u elektronskoj glazbi ima puno dobrih i zanimljivih DJ – eva, klubova i sl. i to je univerzalna glazba, slična svugdje u svijetu i mislim da treba puno više o tome pisati jer svakako ima ogroman potencijal.

Jeste li sudjelovali na nekim od velikih svjetskih festivala elektronske glazbe?

Bila sam više po regionalnim i svim hrvatskim festivalima. Više godina sam išla na Exit i mislim da sam tamo pisala jako dobre tekstove. Super mi je i kako Exit ima i jako zanimljivu povijest. Kada je taj festival počeo, to je bio nekakav prvi veliki događaj u Srbiji nakon rata. Sviđa mi se kako različitim kampanjama pokušavaju održati društvenu važnost i uperiti reflektore na aktualne teme. Jedne godine je i umro jedan dečko na festivalu i cijeli grad je bio oblijepljen plakatima protiv droge. Na jako sluđe načine pokušavaju biti društveno korisni. Ove godine sam radila i na Ultri, i po prvi puta smo imali hrvatski dio. Tamo sam bila poput producenta. To mi je donijelo neka druga iskustva koja nisu isključivo novinarstvo. Jako volim Blast Fest koji se održava u Šibeniku. Organizatori su iz Zagreba i Šibenika. To je mali festival na kojem bude petstotinjak ljudi, a svi glazbenici su s lokalne scene. Zapravo, volim više ta manja događanja, ona su mi uvijek zanimljivija.

Vi ste i predsjednica Udruge RatCat sa sjedištem u Šibeniku koja se bavi organizacijom glazbenih događaja i promocijom urbane kulture. Možete li nam malo dočarati pojam urbane kulture?

Pisala sam diplomski rad o toj udruzi, oni organiziraju glazbene događaje. Mnoge su zapuštene objekte u Šibeniku preuređivali i tamo radili zabave. Imali su amfiteatar koji je bio kao poluspilja, godinama je to bilo zakrčeno. Sve su sredili i organizirali nekoliko zabava i onda su primijetili da tamo ima šišmiša pa nisu smjeli zbog toga nastaviti. Na kraju su ogroman tunel još iz Drugog svjetskog rata pretvorili u klub. On danas izgleda zapanjujuće, taj prostor dali su lokalnim umjetnicima koji tamo izlažu... Sprijateljila sam se s njima i ponudili su mi da budem predsjednica udruge. Tako je započela naša suradnja s meni jako dragim ljudima. Urbana kultura su svi oblici neke umjetnosti. Šibenik mi je uvijek odličan primjer jednoga maloga grada koji ima jako puno mjesta za promicanje kulture mladih.

Elektronska glazba u Hrvatskoj javnosti izaziva različite stavove. Npr, kada se govori o splitskoj Ultri više medijskoga prostora potroši se na neka vanjska događanja, npr. koliko je sudionika uhićeno, koliko je bilo droge, policijskih intervencija... Ponajmanje se govori o izvođačima, glazbi...

Da, to je više na tim velikim festivalima, ali i ti veliki festivali, po meni, nemaju neku umjetničku vrijednost. Postoji velika razlika jer na neke festivale ljudi se dođu isključivo zabavljati, a na neke dođu zbog glazbe i izvođača. Na tako velikim događanjima normalno je da bude droge i policije, meni to nije ništa začudujuće.

Kakva je hrvatska techno scena?

Mislim da Hrvatska ima odličnu tehno scenu pogotovo kada usporedim s drugima. Na primjer Beograd ima jako veliku scenu, puno je događanja, dok Hrvatska ima puno manjih, raznovrsnih festivala i ne mislim nikako da je to loše, već jako zanimljivo.

Sramota je danas biti neinformiran

Ne možemo preskočiti. U školi, kao i u društvu, vode se velike polemike oko prodora narodnjačke glazbe u Hrvatsku. Sinonim takve zabave postala je Aleksandra Prijović. Vidjeli smo i nešto neobično, barem do sada, da su istupili neki hrvatski glazbenici s jasnim stavom o takvoj vrsti glazbe. Vaš komentar?

Svega treba postojati i neka svatko sluša ono što želi. Mislim da je to i dijelom posljedica nedovoljnog ulaganja u kulturu. Kultura često ovisi o pojedincima, entuzijastima pogotovo u kontekstu glazbe. Na primjer, u manjim gradovima glazbena scena ovisi o kaficićima... Ne osuđujem što netko sluša, ali ne znam koje bi bilo rješenje kako zaustaviti prodor takve glazbe. Vjerujem da je istup hrvatskih glazbenika i dijelom strah od konkurencije, ali mislim da i hrvatski glazbenici jako slabo ulažu u sebe. Konkretno, Aleksandra Prijović u svoj spot uloži 30.000 eura i naravno da to dođe do šire publike, ali i više se ulaže u marketing. Kod nas je i dalje popularno na primjer Prljavo Kazalište koje u spot uloži 500 eura. Mislim da su u Srbiji primijetili da moraš biti aktivan na različitim digitalnim kanalima, mi smo još uvijek previše tradicionalni, odnosno ne pratimo baš trendove.

Elektronički ili tiskani mediji?

Kada sam došla u Jutarnji list još je uvijek bio dominantan tisak. Primarno smo pisali za print pa se onda dio toga prenosio na web. Danas je to u potpunosti obrnuto, primarno se piše za web pa se onda najbolje i najzanimljivije stavi u print. Print, po meni, i dalje ima ono najbolje iz cijeloga dana jer je probrano dok na webu ima previše toga. Većina ljudi danas konzumira medije tako da je npr. na Facebooku pa što im izleti i često onda kritiziraju sadržaj.

Osim glazbe i kulture, poznati su i vaši tekstovi o ekologiji? Je li to dio vaših prioriteta ili jednostavno dio posla?

Oduvijek su mi bile zanimljive priče „običnih“ ljudi koji su „neobični“. O ekologiji sam pisala na portalu green.hr. Super mi je taj portal samo što je potrebno pisati jako puno tekstova. Sama ideja portala je odlična i mislim da je to jako važan za budućnost. Na tom portalu bilo je i priča o poduzetnicima... Jako je zanimljiv koncept i to je tema kojoj je potrebno posvetiti puno više pažnje. Mislim da se u Hrvatskoj premalo vodi računa o ekologiji. Počnimo od toga da je ljudima teško odvajati smeće, ali mislim da se vidi barem mali napredak u odnosu na prošlost.

U stvarnosti to nije tako nego čitatelj mora otići na stranicu i potražiti što ga zanima, a nikome to baš nije privlačno. Za dobre tekstove mora se platiti pretplata, po meni je ona preskupa. Mislim da bi bilo funkcionalnije da se naplaćuje po tekstu jer prosječni čitatelj ne čita po 10 tekstova u danu. Smatram da problem elektroničkih medija nisu primarno lažne obavijesti, iako naravno da su prisutne. Danas se puno više ide na masovnost medija i puno je kopiranja i lijepljenja, a generalno kvaliteta tekstova je opala.

Manuela Dorić, 4. c

Lara Lender,

NOVINARI I INFLUENCERI MOGU

O novinarskim počecima, Lifestyle novinarstvu, influencerima govori Lara Lender, novinarka 24 sata

Pisali ste državnu maturu? Iz današnje perspektive, je li to bio jako stresan zadatak?

Svi su me prijatelji iz starijih generacija plašili i govorili da je sve to veliki stres, nešto najgore. Jedna prijateljica mi je rekla kako mjesecima nije izlazila iz kuće pa sam si rekla da ću se dobro pripremiti. Što se tiče Hrvatskog i Engleskog jezika, pripremala sam se sama dok sam pohađala pripreme iz Matematike. Pisala sam i Politiku i gospodarstvo koje vrlo dobro dođe pri upisima za novinarstvo. Jako sam voljela taj predmet i dosta sam pratila na nastavi pa sam prije mature trebala samo ponoviti gradivo. Ono što želim reći, stresno je, ali ako kreneš na vrijeme i dovoljno se dobro organiziraš, sve je to lako.

Kada biste bili u ulozi savjetnice maturantima što biste naveli kao prednosti studija novinarstva?

Vi pripadate mladoj generaciji hrvatskoga novinstva. Đakovačku gimnaziju završili ste školske godine 2015./2016. Proučavajući vaš životopis doznali smo da ste se jako rano odlučili za studij novinarstva? Vi ste bili u projektu Hrvatskoga školskoga sportskoga saveza kao novinarka. Sjećate li se vašega prvoga novinarskoga zadatka?

Zapravo moje prvo iskustvo novinama počelo je još u osnovnoj školi. Išla sam u Osnovnu školu Ivana Gorana Kovačića gdje je bila tradicija školskoga lista "Goran". U 6. ili 7. razredu morala sam odabrati hobi, tj. neku izvannastavnu aktivnost u školi. Odlučila sam se za novinarsku grupu. Uvijek sam bila znatiželjna i jako sam voljela ispitivati i sve znati. Tako sam krenula pisati. Nakon toga, vrlo brzo sam se profilirala kao novinarka. Postala sam glavna urednica, išla sam dvije godine na Lidrano: jedne godine na županijsko, a druge na državno.

Raznovrsnost. Kada kreneš na fakultet ne učiš isključivo jedan određen predmet. Pojavljuju se i ostali srodni predmeti kao što su sociologija i politika. Imam dojam da je novinarstvo, na neki način, kao gimnazijska nastava. Dosta se toga uči iz različitih područja.

novinarka 24 sata

SE LIJEPO DOPUNJAVATI!

Uzor mi je bila Ivana Paradžiković!

Kao studentica bili ste članica studentskih udruženja, npr. Hrvatska studentska asocijacija? Kakva su iskustva iz tog segmenta studentskoga života?

Odlična! HSA-u preporučujem svima. Učlanila sam se neposredno prije korone te se nisam toliko asimilirala, ali svima preporučujem slične organizacije. Otvaraju tolika vrata, tolike mogućnosti, proširuju vidike, upoznaješ ljude s različitih fakulteta, nisi samo fokusiran na svoj fakultet i svoje kolege. Imaju odlične team-buildinge, odlične projekte. Konkretno, sudjelovala sam na nekoliko njih, ali najizazovnije pripremu i organizaciju zahtijeva drive-in kino koji se organizira već godinama. Stvarno je hvalevrijedan projekt. U pozitivnom sjećanju ostao mi je i projekt osposobljavanja mladih u kriznim situacijama koji se provodio zbog aktualnoga potresa i pandemije, poplave. Nažalost, morali smo ga organizirati online zbog koronavirusa. No, okupili smo tim stručnjaka s kojima smo održali zoom sastanak. Iznijeli su nam važne informacije o tome kako se ponašati u određenim situacijama. Smatram da su ta dva projekta odlična.

Trenutno živite i radite u Zagrebu? Jeste li se profilirali u određeni tip novinara?

Jesam, definitivno Lifestyle novinarstvo. To mi je baza. U srednjoj školi bila sam uvjerenja da ću biti nova Ivana Paradžiković. Htjela sam biti velika istraživačka novinarka koja će otkrivati afere. Međutim, kada sam krenula na fakultet i uz to sudjelovala u emisiji Ivane Paradžiković, vrlo brzo sam shvatila da se najbolje osjećam kada radim na laganijim temama. Jako me veseli lifestyle novinarstvo i sve što radim za Miss 7, najviše kao content-creator na njihovom TikToku. Zanimljivo je za nas žene konkretno. Odlazim na različite događaje.

Možete li opisati proces nastanka jednog novinarskoga teksta. Naime, danas se mnogi novinari žale kako su pod pritiscima urednika odnosno vlasnika medija? Osjeća li to jedan novinar profesionalac i kako se nosi s tim?

S obzirom na to da se ne bavim krucijalnim novinarstvom poput političkih i gospodarskih tema, zdravlja i obrazovanja, nemam nikakav pritisak. Što se tiče novinskoga članka treba provesti veću količinu vremena istražujući. Najbolje je imati sugovornika, ako možeš. Uvijek me spašavalo. Kad god radim na članku potrudim se pronaći neku sugovornicu ili sugovornika kako bih ubacila njihove izjave u članak. Mislim da je tako tečnije i zanimljivije. Dok sam radila na Informeru nisam imala pritisaka izdavačke kuće, no manje su me zanimala teme o kojima sam pisala tijekom rada za Informer.

Influenceri su dopuna novinarstvu

Većina novinara nakon neduge novinarske karijere nalaze se u PR-u, tj. agencijama. Je li to znak da je ovo doista stresan posao?

Mislim da je odlazak u PR isključivo zbog financija. Bolje je plaćen posao. No, sve ovisi od agencije do agencije. O klijentima, kako se profiliraš kao novinar, možeš li pratiti korak klijenata. Postoje agencije koje svoje članove dižu među zvijezde i nude odličan životni standard. Ali, tamo također ima jako puno rada. Sve to izgleda super na društvenim mrežama, a pozadina priče malo je drugačija.

Kako je novinaru koji je stalno u fokusu i često blizu medijskih faca? Diže li to ocjenu?

Bude zanimljivo. Bila sam i uz političare koji često dolaze u 24 sata na velike intervjue. Najdraže mi je bilo kada je došao Čiro Blažević, tada sam bila toliko sretna što sam ga vidjela. To je bilo nedugo prije njegove smrti. Bio je jako drag, sve nas je u redakciji pozdravio. Uglavnom, budem i kraj političara, glazbenika, glumaca...

Jakov Šimić, 4. b

Koliko novinarstvo umara čovjeka? Zbog silnih reportaža, članaka, zadataka u principu nemate nikad mira, kako se nosite s time?

Radila sam od 8:00 do 16:00 sati, dolazila kući te trčala od jednoga događaja na drugi. U torbi nosim odjeću za drugi događaj jer se na događajima najčešće pojavljuje dress-code, a često se dogodi da nisu jednaki na oba događaja. Zbog toga se presvlačim u autu, dolazim na drugi susret, odradim posao. Nakon svega dolazim doma tek u 22-23 sata, prebacujem odradene materijale, šaljem ih u montažu. Ujutro ponovno odlazak na posao, radim dnevni sadržaj te odlazim u montažu, pregledavam uratke, snimam naraciju. Stvarno bude jako tempirano.

Kažu da su to zahtjevni ljudi.

Zaista ne. Nisam još upoznala ikog tko je zahtjevan. Teže mi je bilo raditi s nekim influencerima na snimanjima. Oni više pate kako izgledaju. Da se razumijemo, i s njima je dobro raditi! Ali se vrlo često brinu o svome izgledu ne bi li se predstavili savršenima pred kamerom.

Koliko influenceri ugrožavaju klasično novinarstvo?

Novinari i influenceri mogu se lijepo dopunjavati. Kada novinar objavi tekst influencer to može dodatno plasirati na tržište svojim objavljivanjem i tekst učiniti dostupnijim većem broju ljudi. Ako influenceri podijele članak, publika će kliknuti i pročitati članak. Obostran je dobitak. Ne može niti jedan influencer otići na neki događaj i obraditi ga kao novinar.

INTER NOS 13

NAGRADA ZA VIDEO U PROJEKTU PREVENCIJA OVISNOSTI

LUNI PLATUŽIĆ PRVA NAGRADA

Nastavni zavod za javno zdravstvo OBŽ-a u srijedu 11. studenoga dodijelio je nagradu našoj učenički 3.b razreda, Luni Platužić za izradu edukativno-informativnog videa na temu „Prevenција ovisnosti o alkoholu, kockanju i novim tehnologijama“ kojeg je izradila uz pomoć mentorice dr. sc. Mirele Šunde.

Ravnateljica izv. prof. dr. sc. Nataša Turić uručila je nagradu Luni Platužić, dr. sc. Mireli Šundi i ravnateljju Zlatku Mrkiću. Škola je uz to dobila poklon bon vrijednosti 1000 € kojega mogu iskoristiti u trgovini Decathlon.

Ciljevi projekta su: sprječavanje i suzbijanje ovisnosti o alkoholu, kockanju i novim tehnologijama među djecom i mladima te povezanog rizičnog ponašanja, unaprjeđenje provedbe liječenja ovisnika o alkoholu, kockanju i novim tehnologijama te provođenje mjera i aktivnosti usmjerenih na zaštitu zdravlja navedenih skupina u cilju smanjenja štete, podizanja kvalitete života te smanjenja stigmatizacije.

Osim naše škole na natjecanju su sudjelovale i Srednja strukovna škola Antuna Horvata, Đakovo, Osnovna škola Svete Ane iz Osijeka, Tehnološka škola i prirodoslovna gimnazija Ruđera Boškovića Osijek te III. gimnazija Osijek.

Ovom nagradom još je jednom potvrđena kreativnost naših učenika, ali i sustavno provođenje školskih preventivnih programa. Video možete pogledati uz pomoć QR koda:

Vanesa Vaci, 4. c

SUNCE I SATELITI

Dana 11. studenog 2023. godine u Gimnaziji A.G. Matoša održano je predavanje u okviru Mjeseca astronautike u Đakovu, o Suncu i satelitima za istraživanje Sunca.

Predavanje je održao Dorian Božičević, magistar teologije. Pohadao je stručna usavršavanja iz područja informatike, astronomije, menadžmenta i energetske učinkovitosti. U zanimljivome izlaganju pojasnio je da je Sunce zvijezda. Zvijezde su plinske kugle koje gore, a napravljene su od vodika i helija. U jezgri dolazi do termonuklearne fuzije. Objasnio je fotosferu, kromosferu, koronu. Saznajemo da koronu vidimo kada dode do pomrčine Sunca. Kada Sunce nestane, vidimo sunčevu atmosferu. Što se tiče sunčeve aktivnosti; pjege na Suncu su njezini pokazatelji. Što više ima pjega, Sunce je aktivnije. Ciklus traje jedanaest godina.

Kada se dogodi velika eksplozija na Suncu, čestice kreću prema nama, sudaraju se s magnetosferom i atmosferom. U sjevernijim krajevima pojavljuje se polarna svjetlost. Kod nas se rijetko može vidjeti zbog toga što se nalazimo na srednjim širinama i zaštićeniji od magnetske atmosfere. Pomrčine Sunca uzrokuje mjesec. Dogadaju se kada se mjesec nađe točno u ravni između Zemlje i Sunca. Božičević je naveo nekoliko satelita: SOHO 1995., STEREO 2006. i Parker 2018. SOHO služi za proučavanje Sunca i heliosfere. Kruži oko mjesta izjednačene gravitacije, između gravitacije Zemlje i Sunca. Koristi se za praćenje kometa koje dolaze iz smjera gdje je Sunce. STEREO važan je za svemirsku prognozu, a Parker je satelit koji je došao najbliže Suncu.

Nika Sabljčić, 4. c

Predavanje povodom Svjetskog dana štednje

ISPLATI LI SE ŠTEDJETI NOVAC U ČARAPI?

Svjetski dan štednje obilježava se svake godine 31. listopada.

U našoj školi obilježen je u petak 27. listopada te je povodom toga održano predavanje učenicima drugog i trećeg razreda koji pohađaju nastavu financijsku pismenost. Predavanje je održao gospodin Antun Vuković, jedan od voditelja poslovnice đakovačkog PBZ-a. u svom izlaganju upoznao je učenike o načinima štednje koji su trenutno mogući u hrvatskim i vrstama kamatnih stopa. Osnovna tema predavanja pitanje je isplati li se novac štedjeti u čarapi, odnosno čuvati ga kod kuće ili ga uložiti u banku?

Gospodin Vuković upoznao je učenike s modernim načinima štednje naglašavajući da se novac, osim štednje u bankama, može uložiti u investicijske fondove, a za one nešto imućnije moguće je ulaganje u nekretnine i zlato. Učenici su bili jako zainteresirani za predavanje i postavljali su mnoštvo pitanja stoga su s gospodinom Vukovićem dogovorili posjet banci. Tako će osim bankovnih blagajni koje su svima dostupne upoznati i prostor osobnih bankara kako bi vidjeli što to rade u uredima.

Vanesa Vaci, 4. c

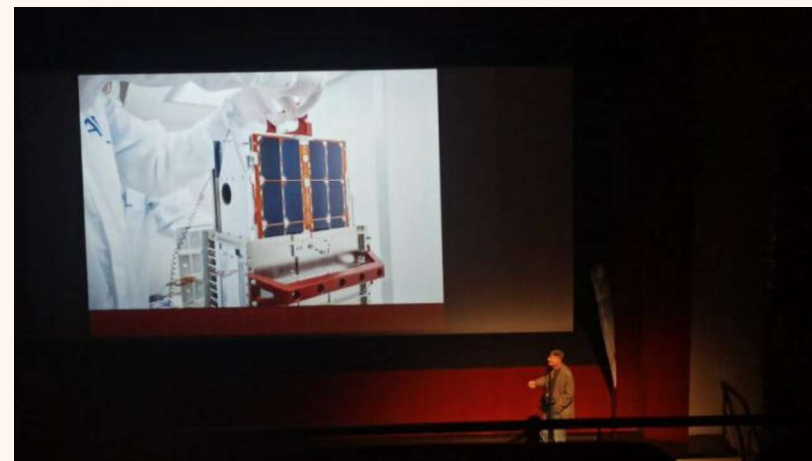
SVEMIR JE IZ DAŃA U DAN SVE BLIŽE!

U Đakovu se od 10. studenoga do 10. prosinca održava Mjesec astronautike Đakovo 2023. u suradnji s organizatorom Hrvatskim astronautičkim i raketnim savezom (HARS) i suorganizatorima Hrvatskom zajednicom tehničke kulture i Astronomskim astronautičkim društvom „Zadar“. Financijsku potporu osiguralo je Ministarstvo znanosti i obrazovanja Republike Hrvatske. Na predavanju Ante Radonića; „Najnovija istraživanja svemira“ sudjelovali su učenici 3. b i 3. c razreda naše škole. Predavanje je održano u srijedu 29. studenoga u Centru za kulturu Đakovo.

Na predavanju Ante Radonića; „Najnovija istraživanja svemira“ sudjelovali su učenici 3. b i 3. c razreda naše škole. Predavanje je održano u srijedu 29. studenoga u Centru za kulturu Đakovo. Ante Radonić poznati je hrvatski astronom i edukator. Od 1972. radi u Tehničkom muzeju u Zagrebu kao voditelj planetarija. Njegova glavna djelatnost je popularizacija astronomije i astronautike, a drži i redovita predavanja u planetariju za školske grupe i građane. Napisao je više od 300 članaka za popularne časopise, tjednike i dnevne novine.

Održao je više od 500 javnih predavanja o astronomiji, astronautici i raketnoj znanosti. Radonić je učenike upoznao sa zanimljivim istraživanjima svemirskog teleskopa James Webb, otkrićima u dubokom svemiru, pripremama za čovjekov povratak na Mjesec, divovskom Starshipu i novim međuplanetarnim misijama. Predavanje, popraćeno snimkama novog svemirskog teleskopa, privuklo je veliku pozornost učenika.

Nika Sabljčić, 4. c

Kako svim učenicima osigurati kvalitetno obrazovanje?

MEĐUNARODNI PROJEKT "DRUGAČIJI"

Učenici izborne nastave fizike četvrtih razreda sudjelovali su u međunarodnom projektu koji svojim aktivnostima promiče socijalnu, a osobito obrazovnu uključenost. Jedan od dugoročnih ciljeva naše škole je osigurati svim učenicima pravo na kvalitetno obrazovanje.

Gimnazija A. G. Matoša, Đakovo – Uključiva škola

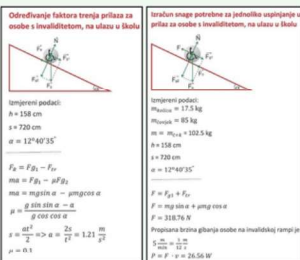
Obrazovni sustav mora prepoznati postojanje prepreka za učenike s invaliditetom, na primjer ako su dijelovi škole nedostupni. Naša škola ima pristup za invalide na ulazu, no postoji potreba za invalidskom rampom za pristup prvom katu škole. Što možemo napraviti?

Vanjski ulaz

Izvršili smo mjerenja kako bismo izračunali nagib vanjske rampe i snagu potrebnu za uspinjanje uz istu.

Unutarnje stepenice

Računali smo nagib koji bi bio potreban za izradu unutarnje rampe na stepenicama – koje vode na prvi kat škole s desne strane od ulaza.

- Zaključak:
- Za uspinjanje vanjskim prilazom za osobe s invaliditetom potrebno je uložiti puno energije jer je nagib rampe prevelik.
  - Unutarnja rampa na postojećim stepenicama imala bi prevelik nagib (propisano je do 5%) nemogućnost izrade podesta na svakih 6 m (kao predviđiva zakon).
  - Jedini rješenje je ugradnja ulazna za nesmetano kretanje osobe s invaliditetom.

Izborna nastava fizike – 4. razredi

Učenici su pod vodstvom prof. fizike Spomenke Hardi razmatrali što bi škole trebale promijeniti da bi se to postiglo. Na ulazu u školu postoji rampa za osobe s posebnim teškoćama u razvoju, no učenici su provjeravali je li rampa pravilno izrađena i zadovoljava li standarde propisane pravilnikom o osiguravanju pristupačnosti zgrada za osobe s invaliditetom i osobe smanjene pokretljivosti. Napravili su pokus u kojemu se automobil spuštao niz padinu i mjerili vrijeme, duljinu i visinu nizbrdice. Iz toga su računali koeficijent trenja između podloge i kolica. Zatim su izračunali kolika je sila bila potrebna da se invalidska kolica glatko pomaknu niz padinu. Zaključili su da strmina padine zahtijeva značajan napor. Unutar škole nema rampi niti bilo kakvog pristupa na kat za osobe smanjene pokretljivosti. U holi škole postoji stubište koje vodi na prvi kat pa su izračunali mogu li napraviti rampu koja zadovoljava standarde, odnosno navedeni nagib je maksimalno 5%. Izmjerali su sve potrebne podatke i izračunali da je nagib prevelik. Cjelokupni proračun nalazi se na plakatu postavljenom u školi uoči Međunarodnoga dana osoba s invaliditetom koji se obilježava 3. prosinca.

Ines Logara, 4. b

Gimnazijske profesorice ponovo nagrađene

SPOMENKA HARDI, MIRELA ŠUNDA, MIRTA LULIĆ I VESNA POLJAK PONOVO MEĐU PROSVJETNOM ELITOM!

Već je uobičajeno da se 5. listopada 2023., povodom obilježavanja Dana učitelja, na Zagrebačkom velesajmu dodjeljuju nagrade najboljim odgojno-obrazovnim djelatnicima.

Među 2000 prijavljenih kandidata na natječaju Ministarstva znanosti i obrazovanja, 505 profesora i stručnih suradnika iz cijele Hrvatske primilo je nagrade. Među njima su i četiri profesorice đakovačke Gimnazije Spomenka Hardi, prof. fizike i Mirela Šunda, prof. TZK-a, Mirta Lulić, prof. fizike i Vesna Poljak, prof. francuskoga jezika koja dio nastave izvodi i u osječkoj III. gimnaziji.

Taj događaj Ministarstvo znanosti i obrazovanja organizira unazad zadnjih nekoliko godina, objavljuju natječaj na koji se profesori sami prijavljuju s prošlogodišnjim dokazima kojima moraju zadovoljiti najmanje tri kategorije. Kategorije se odnose na: mentorstvo učenicima, rad na unaprijeđenju obrazovnog sadržaja i rada škole.

Svim četirima profesoricama ovo nije prva nagrada. Profesorice Spomenka Hardi i Mirta Lulić nagradu ministarstva dobile su već treći puta, a po dva puta nagrađene su Mirela Šunda i Vesna Poljak. Ministar obrazovanja i znanosti dr. Radovan Fuchs čestitao im je te uručio priznanja nakon kojih je slijedio glazbeni program.

Laura Mitar, 4. c

Mia Platužić autorica plakata Svjetskog dana svemira

VELIKI USPJEH BIVŠE GIMNAZIJKALKE

Prošle školske godine (2022./2023.) Mia Platužić završila je gimnazijsko obrazovanje. Tijekom četvrte godine obrazovanja postigla je velike uspjehe u izvannastavnim aktivnostima. Krenimo redom!

Tijekom 2022., na međunarodnom natjecanju Best in English, pod mentorskom palicom prof. Danice Miloš, zauzela je treće mjesto u državi i 65. mjesto u svijetu.

Mia je iznimno vrijedna i marljiva učenica. Uvijek je bila spremna na suradnju, odrađivala je svoje obveze u zadanim rokovima kako u redovnoj nastavi tako i u svim izvannastavnim aktivnostima. Sudjelovala je na županijskim, međuzupanijskim, državnim i međunarodnim natjecanjima iz engleskoga jezika i filozofije na kojima je postigla odlične rezultate. Nadalje, sudjelovala je u Theaterspiele (dramske igre na njemačkom jeziku), Noći muzeja – ilustracija crteža, Festivalu znanosti, Žene znanstvenice – ilustracija crteža te Rodendanskom natjecanju Odjela za fiziku koji se provodio u dvije kategorije: 1. Osmislite slogan Odjela za fiziku; 2. Osmislite dizajn kalendara Odjela za fiziku. U drugoj kategoriji osvojila je prvo mjesto. Mia je predivna mlada osoba koja je uvijek imala svoj cilj. Ove akademske godine postala je studentica Filozofskoga fakulteta u Zagrebu.

Osim ovih aktivnosti Mia je sudjelovala u edukativnoj kampanji izrade globalnog plakata Svjetskog tjedna svemira za 2023. godinu. Mia je dobila publicitet u cijeloj globalnoj svemirskoj zajednici. Poster je distribuiran u tiskanom i elektroničkom obliku među više od 4000 organizatora događaja Svjetskog tjedna svemira, a također su ga vidjeti i globalni svemirski čelnici, kao što je UN-ov Odbor za miroljubivo korištenje svemira (UN-COPUOS) i Međunarodni astronautički kongres te mnoga druga mjesta.

O ovom projektu Mia Platužić kaže: “Ovaj rad nikada ne bi nastao da nije bilo moje profesorice Mirte Lulić koja me je upoznala s natjecanjem i bila mi velika potpora te sam joj na tome neizmerno zahvalna. Inspiraciju za rad dobila sam nakon promatranja prijašnjih postera za Svjetski tjedan svemira. Nakon toga znala sam da želim u središte postera staviti osobu koja hrabro ide dalje sa svojim idejama bez obzira ne sve prepreke koje se nazale na njenom putu, Nakon brojnih skica došla sam do konačnog koncepta koji je na kraju i izabran. Iznimno sam zahvalna svima koji su me podupirali kroz čitav moj život, svima koji su prepoznali sav trud koji unosim u svoje radove te, naravno, i umjetnici koja je na kraju realizirala moju ideju kada ja to nisam mogla te iz nje napravila jedan predivan poster“.

Manuela Dorić, 4. c

Ilustracije Tene Kirchmayer

GIMNAZIJKALKA ILUSTRIRALA SLIKOVNICU SUNČANE ŠKRINJARIĆ

Tena Kirchmayer učenica je 2. a razreda Gimnazije, a već u ranim razredima osnovne škole zainteresirala se za svijet bajki i izradu ilustracija. Tena je u jednom dahu iznijela činjenice vezane uz njen za sada još uvijek hobi. “U četvrtom razredu osnovne škole na početku sata često bismo čitali slikovnice s tadašnjom učiteljicom Zrinkom Funarić. U to vrijeme bio je objavljen natječaj „Moja prva knjiga“ te nam je učiteljica predložila kako bismo mogli samostalno napisati slikovnicu”. To je bio početak Tenine zanimacije za ilustracije. Napisala je vlastitu slikovnicu „Najposebniji dar“, s pomoću Omoguru tima, slikovnica je bila izdana.

Govori o djevojčici koja predstavlja Tenu koja je dobila disleksiju. Dolazi vila koja joj daje najposebniji dar. Djevojčici je na početku bilo jako teško, no onda se pojavila vilina sestra, koja je vodi na putovanje gdje upoznaje brojne slavne osobe koje također imaju disleksiju. Na kraju prihvaća disleksiju kao dar, a ne kao manu. Slikovnica je izdana u 1100 primjeraka te je podijeljena po školama i knjižnicama po cijeloj Hrvatskoj. Saznajemo da je Omoguru tim, tim koji je sastavljen od logopeda, dizajnera, tipografa i IT-stručnjaka. Nedavno su joj se ponovno javili i dali joj novi zadatak, koji je Tena s velikim veseljem prihvatila i napravila savršeno, a radi se o ilustriranju slikovnice „Plesna haljina žutog maslačka“, svima poznata priča Sunčane Škrinjarić.

Slikovnica je izašla u online izdanju uoči Međunarodnog tjedna disleksije. Pisana je pojednostavljenim oblikom standardnog jezika. Tena je svojim prekrasnim crtežima uljepšala slikovnicu. Iznenađili smo se kada smo doznali da naša Tena neće ići na fakultet vezan za umjetnost, već ona planira upisati nešto vezano za matematiku i informatiku. Ali, i tada bi pokušala spojiti informatiku i ilustracije u digitalnom obliku. Želimo puno uspjeha Teni u njezinom daljnjem napredovanju.

Nika Sabljčić, 4. c

ĐAKOVAČKE GIMNAZIJKALKE 14. U HRVATSKOJ!

Državno prvenstvo školskih sportskih društava u krosu za osnovne i srednje škole održano je 27. i 28. studenoga u Poreču. Organizator natjecanja je Hrvatski školski sportski savez, a pokrovitelj Ministarstvo mora i sporta. Na prvenstvu je sudjelovalo više od 130 ekipa osnovnih i srednjih škola Republike Hrvatske. Nakon održanoga županijskog natjecanja 19. listopada 2023. u Osijeku, djevojke ŠSD „Mladost 96“ osigurale su plasman na državno prvenstvo.

Vrijeme nije baš bilo naklonjeno natjecateljicama i natjecateljima jer je bilo jako hladno. Djevojke su na vrlo zahtjevnoj stazi, natopljenom kišom, u konkurenciji 24 ekipe, zauzele 14. mjesto s ukupno 136 bodova. Najbolji pojedinačni plasman, 12. mjesto, ostvarila je Ela Đelatović koja je zadanu dionicu istrčala za 6 minuta, 15 sekundi i 93 stotinke. Kiara Petrić na cilj je stigla kao 51. Njeno vrijeme je 7:02,52. Treća đakovačka gimnazijalka Anja Belvanović ostvarila je 73. mjesto s vremenom 7:33,86. Voditelj đakovačkih gimnazijalki je prof. Marko Müller.

Đakovačke gimnazijalke s voditeljem prof. Markom Müllerom u Poreču

Naslovi X. gimnaziji i Tehničkoj školi iz Slavenskoga Broda

Prvakinje Hrvatske u ženskoj konkurenciji srednjih škola su učenice X. Gimnazije Ivan Supek iz Zagreba. Pobjedničku ekipu činile su: Mia Amber Berić, Marta Bešić i Bruna Franjković. Drugo mjesto pripalo je Prirodoslovnoj školi Vladimira Preloga, a trećeplasirane su učenice Gimnazije Velika Gorica.

U muškoj konkurenciji naslov prvaka pripao je Tehničkoj školi iz Slavenskoga Broda koja je nastupila u sastavu: Filip Orkić, Marino Kavka i Petar Štifić. drugoplasirani su mladići iz Tehničke škole Karlovac, a trećeplasirana je Gimnazija Ivana Zakmardija. U konkurenciji mladića nastupili su učenici đakovačke Srednje strukovne škole Antuna Horvata. Oni su osvojili 18. mjesto.

Marta Koprčina, 2. c

GOSPODIN BRONČA - VLADO BLAŽEVIĆ!

Mlada hrvatska jiu-jitsu reprezentacija Hrvatske nastupila je od 21. do 25. kolovoza 2023. godine na dva jaka međunarodna turnira svjetske razine. U hrvatskoj reprezentaciji nastupilo je i četvero Đakovčana: Borna i Noa Bionda, Nora Filić i Vlado Blažević, članovi đakovačkoga Jiu jitsu kluba Factory.

Odličan posao napravio je Vlado Blažević koji iza sebe već ima brončanu medalju na svjetskom prvenstvu. U prvom kolu Blažević je bio bolji od Rusa Yerika Batebayeva, ali u drugom kolu nailazi na raspoložena Taufiq Alkubasi Saeeda Hamada, reprezentativca Ujedinjenih Arapskih Emirata. Ovaj poraz odveo je Vladu Blaževića u repasaž gdje ga je u prvom kolu čekao Arslan Gedhiev. Nakon toga uslijedila je borba protiv domaćega borca Nurasy Utepova. U posljednjoj borbi koja je đakovačkom borcu donijela brončanu medalju protiv Kirgistanca Blažević pobjeđuje rezultatom 6:2. I tako se nastavlja sjajan niz svjetskih medalja za mladog Đakovčanina: Europsko prvenstvo u Grčkoj – bronca, Svjetsko prvenstvo Abu Dhabi – bronca, Europsko prvenstvo Francuska – bronca, Svjetsko prvenstvo Kazahstan – bronca.

Laura Mitar, 4. c

Nera Novaković, Iva Mijakić, Ana Zrakić, Nikolina Pavić, Ana Humbal, Ana Švegli, Matko Crnoja, Alen Ramač, Klara Bareš, Petra Papuga, Una Kraljević, Karlo Perešin, Patrik Oršolić, Mislav Mišković, Matko Ivčić, Petar Batarilo, razrednica Gordana Stilinović, Žan Tot, nedostaje Gabriel Florijan

4. b

Mia Dragić, Antonia Crndić, Jana Tomić, Iva Sabljo, Petra Majstorović, Lora Slavić, Anja Lončar, Eva Premužić Marinović, Antonija Mikulić, Monika Karatović, Lora Šakota, Ines Logara, Klara Bogdanović, Marta Jaman, Gabrijela Jurić (razrednica), Marko Karlović, Tomislav Vomš, Kristijan Gavran, Karlo Eling, Jakov Šimić, Filip Stipić, nedostaje Dino Tribuljak

4. c

Ema Mandarić, Sara Filić, Ema Havel, Chiara Mikić, Nika Sabljčić, Leona Dražetić, Ana Vukadin, razrednica Ines Jančula, Manuela Dorić, Ivona Bilić, Vanesa Vaci, Mia Mitar, Marija Lukić, Sanja Hes, Laura Mitar, Lorijan Ivčić, Josip Vidaković, Filip Mijić, Dario Lulić, Vlado Blažević, ravnatelj Zlatko Mrkić, Marin Zrakić, nedostaje David Spajić

4. d

Nika Batinić, Marina Ćurković, Anamarija Omazić, Tena Stojanović, Lana Stegić, Klara Car, Ana Culjak, Ana Cvetković, Matea Vračević, Anamaria Cvetković, Kristina Vukovac, Ruža Drmić, Nikolina Mandić Matijević (razrednica), Benedikt Ilakovac, Leon Topalović, Gabrijel Mihalj, Stjepan Stojić, nedostaju Miriam Morosavljević, Josip Brzica, Filip Ostajmer